Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

• Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
• Yazıişleri Müdürü ... ... Tamer KAYAŞ
• İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
• Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
• İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapani İş H. K.: 5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
• Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
• Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
• Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş
• İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
• ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

Eskişehir'de sağlık emekçileri beyaz gömlek ile yürüdü

Eskişehir (İSTA) — TÜS-DER Eskişehir Bölge Temsilciliği tarafından düzenlenen «sağlık personelinin haklarına ve TÜS-DER'e yönelen saldırıları protesto mitingi» yapıldı. Mitingde TÜS-DER yöneticilerinin serbest bırakılması, MHP ve ÜGD'nin kapatılması, tüm ulusal demokratik güçlerin faşist tırmanışa karşı cephe ve eylem birliği yapması istendi.

Çok sayıda sağlık emekçisinin beyaz gömleklerle katıldıkları mitingde bir konuşma yapan TÜS-DER Genel Yönetim Kurulu üyesi Ramiz Doğan sağlık personelinin haklarına yönelik saldırıların son günlerde artırıldığını kaydederek özetle şunları söyledi:

«Sağlık personelinin haklarına yönelik saldırılara, TÜS-DER yöneticilerinin tutuklandığı, TÜS-DER üzerinde baskı ve antidemokratik uygulamanın arttığı bir zamanda hız verilmesi tesadüf değildir. Bu nedenle sağlık emekçileri hakları için verdikleri mücadeleyi örgütleri için verdikleri mücadeleyle birleştirmelidirler.»

PAMUK BU YIL BEYAZ ALTIN DEĞERİNDE

Antalya (Politika) — Pamuk taban fiyatının 25 lira olarak saptanması üreticiler arasında umutla karşılanırken, pamuk tarımından vazgeçmiş olan çok sayıda üretici, gelecek sezon pamuk ekimine yeniden başlamayı kararlaştırdı. Üreticiler bu kararı almalarında, yeni taban fiyatı yanında pamuk zararları ile birlikte giderek azalan ilaç masraflarının da rol oynadığını bildirdiler.

Bir romörk pamuğun 100 bin lira getireceğini ifade eden üreticiler, bu yıl pamuğun ilk kez «beyaz altın» değerine ulaşacağını söylediler. Pamuk taban fiyatının 3.75 kuruştan 10.50 liraya çıktığı 1973 yılında köylünün cebine para girdiğini hatırlatan üreticiler, bu yıl da aynı sevincin yaşanacağını belirterek yeni taban fiyatını «25 liradan aşağı pamuk satmak yok, daha yukarısı serbest» şeklinde anladıklarını bildirdiler.

TMMOB rapor hazırladı

Jiklet, viski ve kahve ithali durdurulursa milyarlık yatırım olanakları doğacak

Haber Merkezi — Jiklet, oyun kağıdı, kozmetik gibi lüks tüketim maddelerinin dışalımında yapılacak yüzde 80'lik bir kısıntıyla 1 milyar 800 milyon Dolarlık döviz tasarrufu sağlanabileceği ileri sürüldü. TMMOB tarafından hazırlanan rapora göre lüks tüketim mallarının dışalımından vazgeçilmesiyle yapılacak sanayi yatırımlarından 4.5 milyar Dolarlık döviz tasarrufu sağlanabilecek. Lüks tüketim mallarının dışalımına ödenen dövizin önemli projelerin gerçekleşmesi için gereken dövizden daha fazla tuttuğu belirtiliyor.

Raporda, lüks tüketim mallarına ödenen döviz miktarı şöyle sıralanmıştır.

Kahve ve Viski

1976 ve 1977 yıllarında toplam dışalımı 61 milyon 104 bin 200 Dolar olan kahve kakao ve viski dışalımı tümüyle kısıtlandığı takdirde, planlama teşkilatının programında olan metal dökümhaneleri, bor türevleri tesisi, entegre fabrikası, Kırıkkale Çelik Fabrikası modernizasyonu, selefon ve viskon fabrikası ile selüloz kraft kağıdı fabrikalarının gerçekleşebilmesi için gerekli dış para sağlanabilmektedir. Bu tesislerin toplam gereksinimi 57,2 milyon Dolardır.

Jiklet, oyun kağıdı, ses bandı, moda dergisi

1976 ve 1977 yıllarında toplam dışalımı 30 milyon 562 bin Dolar olan jiklet, oyun kağıdı, ses bandı, ve moda dergisi dışalımı yüzde 80 kısıtlandığı takdirde taşlama tezgahları fabrikası, dişli kutusu fabrikası ve hidrojen peroksit fabrikası yapımı için gerekli döviz sağlanabiliyor. Bu tesisler için gerekli olan döviz 24 milyon 700 bin Dolardır.

Parfümeri, kozmetik, sinema filmi

1976 - 1977 yıllarında toplam dışalımı 3 milyar 152 milyon 118 bin Dolar olan parfümeri, kozmetik ve sinema filmi dışalımı yüzde 10 kısıtlandığı takdirde traktör tesisi, ağır sanayi teçhizat fabrikası, pasif devre elemanları fabrikası, lastik yapım tesisleri, Mazıdağ gübre tesisleri, takım tezgahları tesisi ve amonyak fabrikası kurulabilmesi için gerekli döviz sağlanabiliyor.

Turhal'da 80 ilkokul öğretmeninin kıdemi dörder ay indirildi

TURHAL (İSTA) — Turhal'da öğrencilere ilkokul karnelerini yalnız Kızılay'a kalacak yardım üzerinden satan 80 ilkokul öğretmeni hakkında koğuşturma açılarak dörder ay kıdem indirme cezası verildi. Öğretmenler eylemlerinin haklı olduğunu, velilerin gizli sömürüsüne karşı çıktıklarını ve aracı - tefeci olmak istemediklerini söylediler.

Alınan bilgilere göre 1978-1979 öğretim yılında Kızılay tarafından bastırılan karnelerin 250 kuruş üzerinden öğrencilere satılması kararlaştırıldı. Okullara gönderilen genelgede bunun ulaşım masrafları da içinde olmak üzere 115 kuruşunun Kızılay'a, 35 kuruşunun ilköğretime, 100 kuruşunun da okul koruma derneklerine kalacağı belirtildi. Ancak Turhal TÖB-DER Şubesi üyesi öğretmenler velilere böylesi gizli bir sömürü dayatılmasına karşı çıktıklarını belirterek karneleri yalnız Kızılay'a kalacak pay üzerinden satacaklarını bildirdiler. İlerici-demokrat öğretmenler her karne için 15 kuruşu da kendi ceplerinden ekleyerek karneleri birer liradan sattıklarını belgeleyen tutanaklarla birlikte İlköğretim Müdürlüğüne verdiklerini, daha sonra «öğretmenler arasında ikilik yaratmak» ve «velileri idarecilere karşı kışkırtmak» suçlarından haklarında soruşturma açıldığını bildirdiler. Açılan soruşturma sonunda 80 öğretmene dörder ay kıdem indirme cezası verildiğini belirten öğretmenler bu haklı direnişi yasalar çerçevesinde sonuna dek savunacaklarını bildirerek İl Disiplin Kuruluna itiraz edeceklerini ve gerekirse Danıştay'a başvuracaklarını söylediler. İlköğretim Müdürlüğüne savunmalarını veren öğretmenler, cezayı, CHP ağırlıklı hükümetin kendilerine verdiği bir ödül olarak değerlendirdiklerini söylediler.

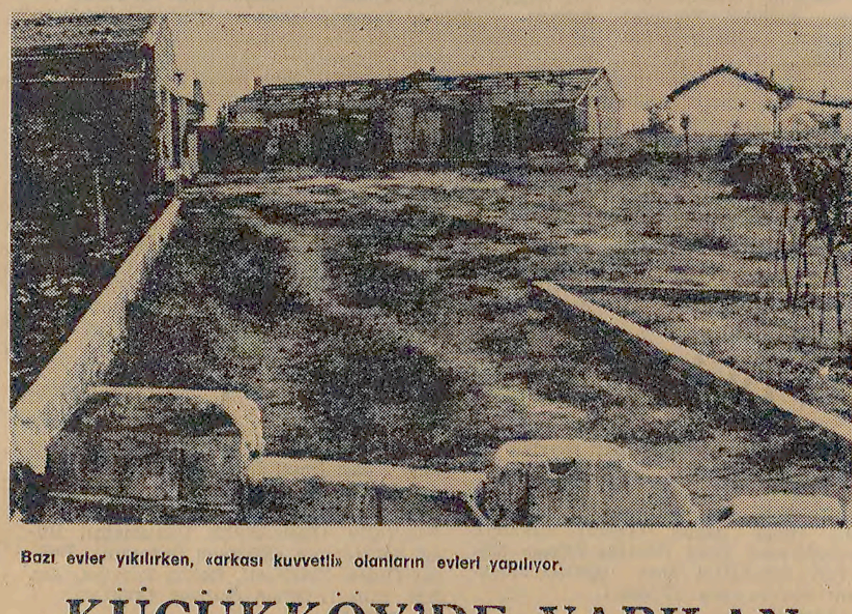

Bazı evler yıkılırken, «arkası kuvvetli» olanların evleri yapılıyor.

KÜÇÜKKÖY'DE YAPILAN GECEKONDULAR YIKILIYOR

• Halk, mahalle muhtarını ve gecekondu ticareti yapan «Paşa» lakaplı birisini suçluyor
• İmar Müdürlüğü, «kanalizasyonların Alibey Baraiına karışması»nı gerekçe gösteriyor

Küçükköy Gazi Mahallesinde bulunan gecekonduların, İstanbul İl İmar Müdürlüğü'nün aldığı «Kanalizasyonlarının Alibey Barajına karıştığı» gerekçeli kararı üzerine yıkılacakları bildirildi. Karar, çevre halkı arasında büyük bir tepkiyle karşılandı.

Konuya ilişkin görüşlerine başvurduğumuz İstanbul İl İmar Müdürü Timuçin Kayabaşı, şunları söyledi:

«Baraj sularına karışacak kanalizasyonun İstanbul'da halk sağlığını tehdit etmemesi için yasalara göre bina yapılamayacak alanda bulunan gecekondular yıktırılacaktır. Bu yıkım sırasında bölgede yeni gecekonduların yapılmasını engellemeye, evleri yıktırılanlara da alt yapı hizmetleri bitmiş sosyal konutların dağıtılmasına dikkat edeceğiz.»

Ancak yöre halkı, bu kararın gerekçesinin gerçekleri yansıtmadığını, işin içinde haraç ve havadan para kazanma isteklerinin bulunduğunu kaydetti ve mahalle muhtarını ve Paşa lakaplı birisini, gecekondu ticareti yaparak halkı soyup soğana çevirmekle suçladı.

Küçükköy halkı, amacın bu arazileri halka satanların yeniden para kazanmaları olduğunu, bu kişilerin mahalledeki çeşitli kuruluşlar adına kestikleri makbuzları almayarak haraç vermeyenlerin cezalandırılmak istendiğini belirtiyorlar. Buna örnek olarak da bize verdikleri bir makbuzun gecekondu tacirleri tarafından satıldığını, bunu zabıta memurlarına göstererek şimdiye kadar gelen yıkım memurlarını atlattıklarını söylediler.

Buralarda arazisi olan bir milletvekili, bazı encümen ve belediye meclis üyelerinin de olaylarda parmağı bulunduğunu kaydeden Küçükköy halkı, bir vatandaşın iki odalı evinin yıktırıldığını, «arkası kuvvetli» birisinin evinden geçmesi gereken yolun da bu vatandaşın evinden zorla geçirildiğini bildirdiler.

Küçükköy Gazi Mahallesi halkı ayrıca çocuklarının ilkokul sorununun da ciddi boyutlara vardığını, yöredeki tek ilkokulun jandarma birliğine verildiğini, okullar açıldığında çocuklarını nereye göndermeleri gerektiğini kara kara düşündüklerini belirttiler.

ÖZETLE

Meslek Liseleri giriş kayıtları başladı

İSTANBUL İstanbul'daki 14 Kız Meslek, 16 Endüstri Meslek, yedisi Akşam Ticaret olmak üzere 16 Ticaret Lisesine ve Otelcilik Turizm Meslek Lisesine girmek isteyen ortaokul mezunlarının aday kayıtlarına dün başlandı. İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan bilgiye göre, Endüstri Meslek, Kız Meslek ve Ticaret Liselerine girmek isteyen ortaokul mezunlarının 22 Ağustos akşamına dek gerekli belgelerle sözkonusu okullara başvurarak kayıt yaptırmaları gerekiyor. Aday öğrencilerin, 7 Eylül Cuma günü bir test sınavına tabi tutulacağını belirten yetkililer, öğrencilerin girecekleri Meslek Okulları ve Meslek dallarının test sonuçları değerlendirildikten sonra 1 Ekim Pazartesi günü öğrencilere duyurulacağını kaydettiler.

Viranşehir'de yüzbin kişiye bir doktor düşüyor

VİRANŞEHİR Sosyalizasyon Bölgesi Viranşehir ve köylerinde yaşıyan yüz bin kişiye bir doktor düşüyor. İlçe merkezi 30 bin nufusu bulan Viranşehir'deki Devlet Hastanesinde görevli tek doktorun, çevre köylerde yaşayanların da sağlık sorunları ile ilgilenmesi, sağlık hizmetlerini önemli ölçüde aksatıyor. İlçe halkı, Devlet Hastanesi ile Sağlık Ocağındaki doktor açığının kapatılmasını istedi. Doktor sıkıntısından, köylerde salgın hastalıktan da endişe ettiklerini belirten yetkililer, Mardin-Urfa arasındaki İpek yolunda meydana gelen kazalarda yaralananları, Urfa Devlet Hastanesine sevketmek zorunda kaldıklarını, bazı yaralıların yolda öldüğünü söylediler.

Haber-İş'ten 3 bin üye istifa etti

İSTANBUL DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikası İstanbul Şube Başkanı Zinnur Bayraktutan yaptığı açıklamada, PTT ve TRT emekçilerinin HABER-İŞ'den ayrılarak sendikalarına katıldığını belirtti. Açıklamada işverenle sarı sendikacıların birlikte düzenledikleri sahte fişlere rağmen, haberleşme iş kolunda emekçilerin giderek bilinçlenmelerinin ürünü olarak sarı sendika HABER-İŞ'den toplu olarak istifa ettikleri bildiriliyor. Açıklamada «Yalnız şubemiz dahilinde bin, ülke çapında 3 bin üye Sarı HABER-İŞ'den noterlik kanalıyla istifa etmişlerdir. Son duruma göre HABER-İŞ Sendikası Türkiye çapında yetkisiz duruma düşmüştür.»

TÜSİAD: Kamu girişimciliği yürümüyor

TÜSİAD (Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği) aylık olarak yayınladığı Görüş Dergisinde kamu ve özel girişim dallarında bazı karşılaştırmalar yaparak kamu girişimciliğinin yürümediğini iddia ediyor. TÜSİAD özel sektör girişimleri olan, Asil Çelik, Döktaş ve Lassa projeleriyle, kamu girişimi olan Vasıflı Çelik, Büyük Döküm, ve Petlas projelerini karşılaştırarak özel sektör girişimlerinin kamu projelerinden daha sonra başladığı halde bitirildiğini, kamu projelerinin ise hâlâ kredi bulmak, lojman yapmak gibi işlerle uğraştığını ileri sürüyor.

İş Bankası çalışanları TİBAŞ'ı suçluyor

İstanbul (Politika) — İş Bankası çalışanları adına yapılan bir açıklamada 1981 yılında toplusözleşme masasına oturacak olan delege seçimlerinin yapılacağı belirtilerek, «Önümüzdeki dönem görevimiz bizim gerçek çıkarlarımızı savunacak delegeleri seçmek olacaktır» denildi. Bankada yetkili bulunan TİBAŞ Sendikasının 18 bin 500 İş Bankası çalışanının haklarını alamadığını belirten banka çalışanları, «Demokratik İş Bankalılar Birliği» imzasıyla basına yaptıkları açıklamada özetle şöyle dediler:

«Anadolu Bankası'nda 6 ay ve ücretli olan doğum izni bizde ücretsizdir. Yakacak parası Öğretmenler Bankası'nda bizim gibi brüt 4 bin 500 lira değil, net 18 bin liraya yükseltilmiştir. İş Kanununun 13. ve 17. maddeleri Yapı Kredi, Garanti, Anadolu, Şekerbank gibi bankalarda bu banka emekçilerinin yiğit ve örgütlü mücadeleleri sonucunda, kesinlikle işlerlikten kaldırılmış olan; astı üste düşüren, bizleri bölen, hepimizin birer emekçi olduğunu, çıkarlarımızın aynı olduğu gerçeğini gözardı ettirmeye çalışan çağdışı tezkiye sistemi, bizde hâlâ yürürlüktedir.»

Çalışma hayatında hiçbir zaman işçi ve işverenin «içiçe» olamayacağı, sömürenle sömürülenin çıkarlarının bir olmadığı kaydedilen açıklamada şöyle devam ediliyor:

«Bugün, dünya iki büyük kampa ayrıldığı, tüm dünya genelinde emekçiler emperyalizme karşı mücadele ettiği halde; bizleri idare eden sarı TİBAŞ özgürlükçü demokrasi maskesi altında hergün biraz daha emeğimizi, alınterimizi, emperyalist güçlere peşkeş çekmektedir.

Biz İş Bankası emekçileri olarak bize düşen görev, şu belerimizdeki delege seçimlerinde geçmiş dönemlerin hesabını soracak önümüzdeki dönem bizim gerçek çıkarlarımızı savunacak delegeleri seçmek olacaktır. Önümüzde, geçmiş acı ve sızıların savunucusu olarak yükselen Demokratik İş Bankalılar muhalefetinin olduğunu unutmayalım.»

Radyolardan seçmeler

TRT - 1

07.40 Sabahtan Sabaha
09.20 Dilden Dile
10.01 Arkası Yarın
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
14.32 Güfteler ve Söyledikleri
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
21.30 Stüdyo Sizin
23.00 Haberler

TRT - 2

08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
12.00 Dünya Folklöründen
12.45 Bir Pınarki
16.20 Arkası Yarın
19.00 Haberler
22.00 Hafif Müzikte Dans

TRT - 3

07.02 Güne Başlarken
10.30 Ülkeler ve Müzikleri
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
15.00 Günün Konseri
17.06 Gençler İçin
18.00 Stüdyo FM
20.30 Caz Müziği
22.06 Gecenin Getirdikleri

TRT Program-Haber-Eleştiri

Kitle iletişim araçları özellikle TV çocuklarımızı nasıl etkiliyor

Günümüzde, özellikle çocuklarımızı büyük ölçüde etkileyen en yaygın iletişim aracı, kuşkusuz, hem göze hem de kulağa seslenen televizyondur. Bu alanda ikinci sırayı alan radyo, bazı özellikleri nedeniyle televizyondan oldukça farklıdır. Bu özellikleri, başlıca iki noktada toplayabiliriz:

Radyo, televizyona oranla daha oturmuş, daha tutarlı ve olumlu bir yayın programı sergileyebilmektedir. Radyonun yalnızca kulağa seslenebilmesi, onun etkinlik derecesinin televizyona oranla çok sınırlı kalması sonucunu doğurmuştur. Yazılı basının çocuklarımız üzerindeki etkisi ise, çocuğun okuma-yazmayı öğrenmesiyle başlar, çocuk kendisine sunulan yayınların niteliğine göre olumlu ya da olumsuz bir yönelim kazanır. Yazının başlığında da belirtildiği gibi, burada özellikle televizyon üzerinde durmak istiyoruz.

Bilindiği gibi, televizyon yayınları arasında çocuk programları da yer almaktadır. Ancak bu programların büyük çoğunluğunun, kapitalist dünya pazarlarından satın alınan, toplumumuzun gerçeklerine yabancı dizilerden oluştuğunu görüyoruz. «Çizgi Film» adı altında yayına sunulan bu diziler, çocuklarımızı eğitici ve üretime özendirici bir içerik taşımak şöyle dursun. Onlara kadercilği, bireyciliği ve kavgacılığı aşılamaktan başka ne veriyor acaba? İş bununla da bitmiyor. Bir anketin ortaya koyduğu sonuçlara göre, çocuklar, yetişkin insanlar için satın alınan programlara, çocuk dizilerine duydukları ilginin çok daha fazlasını gösteriyorlarmış. «Zengin ve Yoksul», «Charlie'nin Melekleri», «Mac Millan ve Karısı» vb. diziler çocuklarımızın izlediği programlar arasında da baş köşeyi alıyormuş. Ya yerli filmler? Küçük yaştaki çocuklarımız tarafından ilgiyle izlendiği saptanan bu filmlerin ilkel, gerçek-dışı romantik ve dramatik öyküleri, hiç kuşkusuz körpe dimağları sakatlayan, ruh sağlığını bozan en acımasız etkilerini çocuklar üzerinde bırakıyor.

Gelelim reklam programlarına... İşte, özellikle bu noktada çok sıkı durmak gerekiyor. Savurganlığın ve aşırı tüketim eğiliminin zararlarına ilişkin televizyon programlarını hepimiz izlemişizdir. Peki aynı televizyonun, reklam programlarıyla tüketimi akıl almaz bir şekilde kamçılamasına, özellikle çocuklarımızın tüketim eğilimini körüklemesine ne demeli? Ve çocuklarımızın, emekçi ailelerin dar bütçeleriyle asla karşılayamayacağı tüketim maddelerini edinememenin ezikliği içinde ne hale geldiklerinden kimi sorumlu tutmalı? Bebeklik çağındaki çocukların bile reklam programlarına nasıl ilgi gösterdikleri ve herhalde birşeyler algıladıkları hepimizin malûmu.

Bir yandan tüketim eğilimi körüklensin, bir yandan da vurdulu-kırdılı polisiye filmlerle körpe dimağlar koşullandırılsın ve çoğu istediğini elde etmek olanağından yoksun çocuklarımız suç oluşturacak eylemlere zorlansın. Toplumsal adaletsizliklerin ve çelişkilerin keskin çizgilerini taşıyan çarpık bir kapitalist düzenin kitleleri uyutma ve saptırma aracı olarak işlevini büyük ölçüde yerine getiriyor televizyon.

İşçi sınıfımız ve demokratik kitle örgütleri, televizyonun bu tutumunu şiddetle eleştiriyorlar. Öğrendiğimize göre, demokratik kitle örgütleri, televizyonun yayınlarıyla ilgili olarak bir «İrdeleme Komisyonu» oluşturma girişiminde bulunmuşlar. Komisyonun oluşturulması, demokratik kitle örgütlerinin «Uluslararası Çocuk Yılı» nedeniyle düzenledikleri «Çocuk ve Sanat» seminerinde ortaya atılmış. Böyle bir komisyonun, demokratik bir baskı unsuru olarak gerekliliğine inanıyor ve onu destekliyoruz.

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 Haberler

19.05 Flanderlerin Köpeği

Çizgi dizi filmin bugün yayınlanacak 42. bölümünde Neroların yanındaki eve taşınan Bay Sergio sebze işiyle uğraşmakta, köyden sebze toplayıp kentteki pazarda satmaktadır. Bu arada sebzesini ona satanların sütünü kente bedava taşımayı önerir. Köylüler bunu kabul eder. Yalnızca Bay Jestas sütünü eskisi gibi Nero'ya taşıtmaktadır. Ama aldığı para Nero'nun, dedesinin ve Patrash'ın yiyeceklerine bile yetmez. Nero, kentte iş arar, bulamaz. Dedesi hâlâ hasta yatmaktadır. Olanlardan haberi yoktur. Georgev ve Paul duruma çok üzülürler.

19.30 Çevre Korunması

Dizi belgeselin bugün yayınlanacak 7. bölümünde Londra'daki hava kirliliği ve alınan önlemler konu ediliyor.

19.41 İftara Doğru

Programda Aşık Veysel'in GÖNLÜM adlı şiirini Kerim Afşar okuyor. Ankara Radyosu sanatçıları, doğadan görüntülerin eşliğinde müzik programı sunuyorlar. Ayrıca Hafız Şerafettin, önce Ankebut suresinin 52/63. ayetlerini ve fatiha okuyor. Türkçe açıklamayı ise Mahmut Balçın yapıyor. Program, Nur Subaşı'nın okuduğu iftar duasıyla sona eriyor.

19.56 Anadoluya

20.30 Haberler

21.15 Gecemiz

Zuhal Yöntem'in sunduğu programın Anılar-Söyleşi adlı bölümünde Haldun Dormen, Türkiye'nin ilk uluslararası dansçılarından ADALET PEE'yle sohbet ediyor. İbrahim Şirin: AYLAR NE ÇABUK GEÇTİ, ZAMANI GELDİ. Daha sonra Alpay İzer ve Ayşen Gruda'nın oynadıkları RUHİ BEY MÜYESSERİN RUHUNU DİNLİYOR adlı güldürü. Ülkü Beygül: GESİ BAĞLARINDA DOLANIYORUM, PAZARDA AL VAR, DERULE, SEN U YAYLARI YAYLAYAMAZSIN, GİDEREM MEN ve MENSURE.

21.45 Televizyonda Türk Sineması

23.15 Haberler

Televizyonda Sinema

ALMANYALI YARİM

Programda yönetmenliğini Orhan Aksoy'un yaptığı ve başrollerini Filiz Akın, Kadir İnanır Atıf Kaptan'ın paylaştıkları ALMANYALI YARİM adlı film yayınlanacak. Murat, Almanya'ya çalışmaya gelmiş sanat okulu mezunu bir köy çocuğudur. Bir gün Maria adında bir Alman kızıyla tanışır, birbirlerini çok severler. Maria, 2. Dünya Savaşının saylılı kumandanlarından Kabir Velman'ın kızıdır. Kabir Velman, kızı ile Murat arasındaki aşka karşıdır. Murat, Maria'yla evlenmek isterse de Kabir Velman buna mani olmak için Murat'ı önce işinden arttırır sonra da sınır dışı ettirir. Maria da, babasına karşı gelerek Murat'la birlikte Türkiye'ye kaçar. Türkiye'de müslüman olup adını Meral olarak değiştirir ve Murat'la evlenir. Fakat Meral'in babası Türkiye'de de onları bulur annen hasta diye kızını Almanya'ya götürür, olaylar böyle gelişir.

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN
500 KURUŞ YIL6 SAYI 2223
SALI 14 AĞUSTOS 1979

bir ekmek bir Politika

Gösteriler heryerde sürüyor

MHP'nin kapatılması istemi yaygınlaşıyor

• Çeşitli illerde MHP'nin kapatılması için düzenlenen ve Türkeş'in maketlerinin yakıldığı mitinglerin sayısı şu ana kadar 200'ü aşıyor
• Burhaniye'de CHP Gençlik Kolları, TÖB-DER, IGD, HALK-DER ve İlerici Kadınlar MHP ve ÜGD'nin kapatılması için ortak savaşım verileceğini açıkladı
• 18 Ağustos günü yurdun birçok kentinde «MHP kapatılmalı, can güvenliği sağlanmalıdır» mitinglerinin yapılacağı bildiriliyor
• Maden-İş 2'nci Bölge Temsilciler Kurulu toplantısında «MHP'nin kapatılması için savaşım verilmesi» kararı oybirliği ile alındı.

Haber Merkezi — Çeşitli cinayet ve kitle kırımlarının sorumlusu olarak gösterilen Milliyetçi Hareket Partisi'nin kapatılması için yurdun çeşitli yerlerinde yapılan toplantı ve gösteriler durmaksızın sürüyor. Çeşitli kent, kasaba ve köylerde düzenlenen kahve toplantılarında ve gösterilerde MHP'nin kapatılmasının can güvenliğinin sağlanmasının birinci koşulu olduğu dile getiriliyor. Kentlerin çeşitli yerlerinde yapılan mitinglerde MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in maketleri sembolik olarak idam ediliyor ve yakılıyor. Gazetemize şu ana kadar ulaşan haberlere göre bu eylemlerin sayısı 200'ü aşıyor.

Türkiye Komünist Partisi'nin Sesi Radyosu yaptığı yayınlarda MHP'nin kapatılması, tüm faşist yuvaların dağıtılması için yığın savaşımlarının önemini vurgularken, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi tarafından yapılan açıklamada, «Faşist Milliyetçi Hareket Partisi'nin hamisi Adalet Partisidir» deniliyor. Türkiye İşçi Partisi'nin açıklamalarında MHP'nin kapatılmasının bir zorunluluk haline geldiği vurgulanıyor. Gazetemizin açmış olduğu «MHP Kapatılmalı mı? Neden?» sorularını içeren soruşturmayı yanıtlayan ilerici parlamenterler demokratik kitle örgütü yöneticileri, sendikacılar, fabrika temsilcisi işçiler, kimi CHP İlçe yöneticileri, köylü örgütlerinin temsilcileri, öğretmenler, memurlar, ilerici kadınlar aynı istemde birleşiyorlar.

Ülkenin bir çok kentinde 18 Ağustos günü MHP'nin kapatılması istemiyle yığınsal miting ve yürüyüşlerin düzenleneceği haberi gazetemize ulaşıyor.

Son günlerde faşist saldırıların yoğunlaştığı Burhaniye'de CHP'li gençlerin öğretmenlerin, ilerici kadınların, İGD ve Halk - Der üyelerinin oluşturduğu eylem birliğinin MHP ve ÜGD'nin kapatılması için ortak savaşım verecekleri açıklanıyor.

(Devamı Sa. 7, Sü. 2'de)

• «MHP Kapatılsın» eylemleri geceleri de sürüyor, Türkeş'in yanan maketleri ortalığı aydınlatıyor

• Halkın en kalabalık olduğu anlarda, pazaryerlerinde Türkeş'in maketleri yakılıyor

MHP'NİN KAPATILMASI İÇİN YIĞIN SAVAŞIMLARI ÖNE ALINIYOR

Haber Merkezi — Türkiye Komünist Partisi, MHP ve ÜGD'nin kapatılması, faşist odakların dağıtılması konusunda ana savaşım biçiminin yığın savaşımı olduğunu bildiriyor.

İSTA Dinleme Servisi tarafından TKP'nin Sesi Radyosu'ndan alınan yorumda özetle şu görüşlere yer veriliyor.

«Faşist terörün kaynağı MHP'dir. Tutuklanan katiller yapılan duruşmalar, ele geçen belgeler, basında çıkan haberler faşist katilin bu niteliğini defalarca açığa vurmuştur. Maraş soykırımını tertipleyenler, 7 TİP'li genci hunharca öldürenler, Abdi İpekçi'yi, Doğan Öz'ü, Ali İhsan Özgür'ü ve daha nice nice ilericiyi, demokratı katledenler MHP militanlarıdır. MHP elebaşıları Türkeş'ler, Somuncuoğulları gırtlağına kadar kan içine dalmış, demokrasi

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

Burhaniye'de İGD üyesi 4 genç «yasak yayın» sattığı iddiasıyla tutuklandı

Ankara İstanbul ve Mersin'de 6 kişi daha öldürüldü

• Bingöl Belediye Başkanı, annesi ve kardeşinin cenazeleri toprağa verildi
• İstanbul'da Zeytinburnu semtinde emekli bir emniyet amiri arabasına açılan ateş sonucu canverdi
• Ankara'nın Tuzluçayır semtinde İmar Bakanlığı'nda çalışan bir genç ile Akdere'de bir temizlik işçisi öldürüldü

Haber Merkezi — Ankara'nın Tuzluçayır semtinde İmar Bakanlığı'nda çalışan Mehmet Uzun ile Akdere'de Hasan Karaçuha adında bir temizlik işçisi öldürüldü. Siverek'te de bir jandarma aracına açılan ateşte, bir erin canverdiği bildiriliyor. Önceki gün öldürülen Bingöl'ün MHP'li Belediye Başkanı Hikmet Tekin annesi ile kardeşinin cenaze törenleri yapıldı. İstanbul Kapalı Cezaevi'nde çıkan çatışmada Mehmet Vural adındaki tutuklu bıçaklanarak öldürüldü. Zeytinburnu'nda da emekli bir emniyet amiri arabasında öldürüldü. İstanbul'da dün meydana gelen olaylarda iki kişi daha öldürüldü.

ANKARA'DA

Ankara'nın Tuzluçayır semtinde İmar ve İskan Bakanlığı'nda çalışan, aynı zamanda Hacettepe Üniversitesi Kütüphane Bölümü öğrencisi olan Mehmet Uzun ile Akdere'de Hasan Karaçuha adlı emekli bir temizlik işçisi kurşunlanarak öldürüldü.

Dün saat 09.30 sıralarında Tuzluçayır Erenler Kıraathanesi önünde kurşunlanarak öldürülen Mehmet Uzun adlı gencin Apocu olduğu, ancak bir süre önce ilişkilerini kestiği bildirildi. Bilindiği gibi Apocular AP'li Bucak ailesi ve TİKP'li maocularla uzun bir süredir çatışma halinde. Emniyet yetkilileri 1957 Kayseri doğumlu Mehmet Uzun'u vuranların aranmasına başlandığını söylediler.

Öte yandan Akdere semtinde de dün sabah evinden çıktıktan sonra Hasan Karaçuha adlı emekli temizlik işçisini öldürmekten sanık olarak temizlik işlerinde çalışan bir işçi ile üç oğlu gözaltına alındı. Yetkililer cinayetin eski bir toprak sorunundan işlenmiş olabileceğini belirterek soruşturmanın sürdürüldüğünü söylediler.

• Kayaş'ta iki grup arasında önceki gece meydana gelen olayda yaralananların kimlikleri belirlendi.

Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, olay sırasında Yusuf Aşkın tabanca kurşunuyla, Şadi Yendekoğlu av tüfeğiyle, Bilal Koca, Rasim Dokuyucu, Nihat Coşkun, Pembe Akdemir, Semiha Karabıyık, Elif Akdemir de taş, sopa ve sert cisim darbeleriyle yaralandılar.

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'de)

«Baba» yı kaçıran kişilerden biri sıkıyönetime gönderildi

• Tutuklu bulunan sanıklardan 5'i sivil mahkemelerce yargılanacak

İstanbul (Politika) — Yeraltı dünyasının «Baba» sı olarak tanınan Hüseyin Uğurlu'yu kaçırdıkları gerekçesiyle tutuklanan Ahmet Göral, Adnan Aslan, Haydar Ümmetoğlu, Mehmet Mirza, Nurettin Kırbaç ve Yusuf Taylan'dan sadece Haydar Ümmetoğlu MHP Zeytinburnu İlçe Binasına tabancayla ateş açtığı iddiasıyla İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığına gönderildi. Diğer 5 sanığın ise sivil mahkemelerde yargılanacağı öğrenildi.

MHP Zeytinburnu İlçe binasına ateş açtığı iddiasıyla Sıkıyönetim Askeri Savcılığına gönderilen Haydar Ümmetoğlu ilk sorgusundan sonra çıkarıldığı İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesince tutuklandı.

Odalar Birliği'nde yolsuzluk

• Ticaret Bakanlığı Müfettişlerinin yaptığı araştırma sonucunda Odalar Birliği'nde eski Başkan Sezai Dıblan'a yasal olmayan 4 milyon lira ödeme yapıldığı ortaya çıktı

Ankara — Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, Ticaret Bakanlığı müfettişlerinin Odalar Birliği konusunda yaptıkları incelemeler sonucu yolsuzluk yapıldığının saptandığını bildirdi.

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler tarafından dün yapılan yazılı açıklamada, kısa adı Odalar Birliği olan «Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği»nin 1 Haziran 1974 ile 31 Mayıs 1979 tarihleri arasındaki devreyi kapsayan bir incelemenin Bakanlık müfettişleri kanalıyla yapıldığı kaydediliyor.

Köprülüler, AP hükümetleri ve MC devrinde uzun yıllar denetlenmeyen Odalar Birliği'nin bu tarihler süresince grev yapmış olan Yönetim Kurulu eski Başkanı Sezai Dıblan ile Yönetim Kurulu eski üyeleri Şaban Gazioğlu, Şinası Ertan, Raif Dinçkök, Mahmut Karabacak, Fehami Kuzeyman, Mustafa Sarımsakcı, Feridun Malcıoğlu, Muhittin Güzelkılıç, Ömer Güriş, Enver Ak, Ömer Bese, Genel Sekreter Sabahattin Alpat, Genel Sekreter eski vekillerinden Orhan Davut Sadi Pehlivanoğlu, eski Yönetim Kurulu üyelerinden İlker Sencer, Ali Sırrı Kuçkan'ın birlik yasasına aykırı hareket ettiklerini bildirdi. Yasaya aykırı olarak tahsis edilen örtülü ödenek niteliğindeki «Özel Sektör Enformasyon Komitesi» giderleri tahsisatından, herhangi bir müspet evraka dayan-

Devamı Sa. 7. Sü. 1'de

Bursa'da Maysan işyerinde jandarma 174 işçiyi gözaltına aldı

Bursa (Politika) — Bursa'da Maysan Amortisör Sanayii işyerinde, işverenin kanunsuz lokavt yapması üzerine, fabrikayı işgal eden 174 işçi ve Maden - İş Sendikası ilgililerinin gözaltına alındıkları bildirildi.

Çukurova Holding ve Yol İş Federasyonu'na ait olan Maysan Amortisör Sanayii işyerinde 15 gün kadar önce işveren, bir kısım işçiyi ücretli izine çıkardı. İzne çıkan işçilerin evlerine daha sonra işten çıkarıldıklarına ilişkin tebligatlar gönderildi. İşten çıkarılmayan işçilere ise «Ağustos ayının 13' ünde sabah işbaşında olun» çağrısı yapıldı.

Dün sabah tüm işçiler fabrikaya giderek işbaşı yapmak istediler. 30 bin işçinin çalıştığı Organize Sanayi Bölgesi jandarma birliklerince kontrol altına alındı. Maysan işçileri, fabrikaya girdiklerinde işveren temsilcilerinin müdahalesiyle karşılaştılar. İşverenin işçilere «direnişte devam ederseniz

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

ODTÜ'de Rektör vekili Kıcıman'ın düzenlediği yürüyüşe Öğrenciler katılmadı

• Rektör Vekili Kıcıman'ın düzenlediği yürüyüşe 28 maocu dışında hiçbir öğrenci katılmadı
• ODTÜ'lü ilerici öğrenciler okulda ayrı bir yürüyüş düzenleyerek Kıcıman'ın düzenlediği yürüyüşü protesto ettiler
• ODTÜ Öğrenci Konseyi «Milli bağımsızlık lafını ağzına alamayacak kişilerin yürüyüş düzenleyemeyeceğini» belirtti

Ankara (Politika) — ODTÜ Rektör vekili 12 Mart dönemi muhbirlerinden Mehmet Kıcıman'ın düzenlediği «İstiklâl Marşına ve Cumhuriyete Saygı» yürüyüşü dün Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde yapıldı. Yürüyüşe binden fazla ODTÜ'lü öğretim üyesi ve görevlisin-

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

Aday adaylarının listesi belli oldu

• CHP; Bitlis, Hakkari, Isparta, Kütahya ve Van'da Merkez Yoklaması yapacak.
• CHP'den 116 aday adayının Senatör adayı olabilmek için başvurusu partisince kabul edildi
• CHP'de Senatör adayı olanlardan 20'si halen senatör
• AP'den 157 aday adayının Senatör adayı olabilmek için başvurusu kabul edildi
• AP'de Senatör aday adayı olanlardan 14'ü halen Senatör durumunda

LİSTELER 7'NCİ SAYFAMIZDA

İran'da sağcılar TUDEH merkezini bastı

Dış Haberler Servisi — İran'da sağcı militanlar dün aralarında TUDEH merkezi de bulunmak üzere birçok yere saldırıda bulundular. Bin kadar sağcı militan Tahran Üniversitesi'ndeki öğrenci lokaline, üniversite çevresindeki kitapçılara, Fedain Örgütünün Tahran'daki merkezine ellerinde sopalar ve silahlarla saldırdı. Saldırılar sırasında basılan yerlerdeki tüm evraklar yakıldı. «Komünistlere ölüm» şeklinde bağıran sağcı militanlardan 100 kadarı gözaltına alındı.

Ayakkabı imalatçıları, hükümetten işkollarındaki tekellere karşı önlem alınmasını istediler

Ayakkabıcılar tekellere direnme kararı aldı

• Ayakkabı imalatçıları, ana ve yardımcı malzeme satışına tekellerinde tutan firmalara karşı 27 Ağustos 3 Eylül tarihleri arasında işyerlerini kapatacaklar

İstanbul (Politika) — İstanbul Umum Ayakkabıcı Esnafı Sanatkârları ve Kolları Derneği ilgilileri, dün İstanbul'da bir basın toplantısı yaparak, ayakkabı imalâtı işkolunda tekelleşen firmaların, ayakkabı işkolundaki imalatçıların yok oluşunu hızlandırmada yarış halinde olduklarını belirttiler. Ayakkabıcılar 27 Ağustos - 3 Eylül tarihleri arasında dükkan kapatma kararı aldılar.

Ayakkabı imalatçıları adına konuşan Türkiye Ayakkabıcılar Derneği Federasyonu Başkanı Temel Çoruh konuyla ilgili olarak şunları söyledi:

(Devamı Sa. 7, Sü 8'de)

Zonguldak'ta grizu patlaması: 6 işçi öldü

• Beş işçinin de yaralandığı patlamanın havalandırma pervanelerinin durması sonucu meydana gelebileceği öne sürüldü. Yaralı işçiler Zonguldak Devlet Hastanesine kaldırıldı

Zonguldak (AA) — Ereğli Kömür İşletmelerinin Karadon üretim bölgesine bağlı Gelik bölümü ikinci ocağında, önceki gece meydana gelen grizu patlamasında altı işçi öldü, beş işçi de yaralandı.

Kömür İşletmeleri yetkililerinden alınan bilgiye göre, patlama önceki gece saat 22.45 sıralarında, ocağın deniz seviyesinden 260 metre derinliğindeki bir bölümünde, havalandırma pervanelerinin çalıştırılmasından kısa bir süre sonra meydana geldi.

Patlama sırasında olay yerinde bulunan ve hayatlarını kaybeden altı işçinin kimlikleri şöyle: Baş madenci İsmail Hasıfoğlu, Lütfü Kabaklı, Recep Çelik, Hayrettin Topuzoğlu, Hüseyin Aydemir ve Nuri Ertürk.

Grizu patlaması sırasında hafif yaralı olarak kurtarılan beş madenci ise, Zonguldak SSK Hastanesinde tedavi altına alındılar.

Yaralanan madencilerin kimlikleri şöyle: Nizamettin Kahveci, İsmet Kabacı, Nurettin Acar, Nazif Özkan, Mehmet

Devamı Sa. 7. Sü. 1'de

haftada bir
AHMET KARDAM

Maocu «Aydınlık» MHP ile elele

«Faşist MHP kapatılsın! Can güvenliği sağlansın!»

Yurdun dört yanından yükseliyor bu ses. İşçilerin, köylülerin, tüm emekçilerin, gençliğin, aydınların, tüm yurtsever, demokratik güçlerin, bağrı yanık anaların, babaların, bacıların, kardeşlerin, yaşamak isteyen herkesin, tüm halkın sesidir bu. Tüm halkın istemidir bu.

Bu gür sesi susturmak, hedef şaşırtmak, faşist MHP'yi ve kendisini sanık sandalyesinden kurtarmak için eli kanlı Türkeş bağırıyor:

— **Bunlar komünisttirler. Bunları kışkırtan Türkiye Komünist Partisi'dir. MHP demokrasiden yanadır. Biz suçlu değiliz!**

Gerici, faşist güçler, bunların paralı-gönüllü yardakçıları, sözcüleri, kalemleri kollarını sıvıyorlar.

İşte Yankı dergisine demeç veren MHP'nin AP şubesinin başı Saadettin Bilgiç:

— **MHP'yi mahkum eden bir karar yoktur. MHP'nin tedhiş örgütleriyle ilgisi yoktur. MHP demokrasiden yanadır.** diyor.

İşte dünyanın dört bir yanında gerici, faşist darbeler tezgahlayan Amerikan ITT tekelinin Türkiye acentası, yerli-yabancı tekellere, gericilere, faşistlere «Tercüman» Nazlı Ilıcak:

— **Başını Türkiye Komünist Partisi'nin çektiği bir güruh, son günlerde MHP aleyhine kampanyayı şiddetlendirdi,** diyor.

Bu halk düşmanı koroya maocuların karanlık gazetesi «Aydınlık» da var gücüyle katılıyor. Gericilerin, faşistlerin, Demirel'lerin, Türkeş'lerin «sahibinin sesi» markalı bu plağı Türkeş'le birlikte bağırıyor:

— **MHP kapatılsın diyenler Rus ajanlarıdır, komünistlerdir.**

8 Ağustos tarihli «Aydınlık»ta Doğan Yurdakul adlı bir «kara» kalem, Demirel'in Faik Türün, Ali Elverdi, Memduh Ünlütürk gibi kontr-gerillacılarla, işkencecilerle yaptığı karanlık toplantıları Demirel adına, Türkeş adına savunuyor:

— **Bu toplantılar CHP'nin milli savunma konusundaki görüşlerini eleştirmek için yapılmıştır. Bunlar gizli toplantılar değildir. Faşist bir cunta hazırlığı ile bir ilişkisi yoktur. Komünistler faşizm tehlikesini abartmak için böyle söylüyorlar. Bunlar komünistlerin uydurmalarıdır,** diyor.

Geçtiğimiz Mayıs ayında Portekiz'in başkenti Lizbon'da bir toplantı yapıldı. Toplantının konusu: **«Rus emperyalizmine karşı birleşmenin yollarını bulmaktı».** Kimler düzenledi bu toplantıyı? Avrupa'nın dört bir yanından gelen gerici, faşist ve maocu partiler. Bu toplantıda Doğu Perinçek'i, «Aydınlık» gazetesini Yıldırım Dağyeli adlı maocu temsil ediyordu. Gericiler, faşistler, maocular, ilerici hareketlere karşı, komünist partilere karşı nasıl ortak komplolara girişeceklerini tartıştılar.

16 ve 22 Temmuz tarihli «Aydınlık» gazetesinde, biri maocu Baha Targün imzalı, öteki imzasız iki yazı çıktı. Her iki yazı da, Federal Almanya'nın gerici Hıristiyan Sosyal Birlik Partisi lideri eski Hitlerci, şimdi neofaşist Strauss'u savunuyordu. Şöyle:

— **Strauss Sovyetler Birliği'ne karşı yılmaz bir mücadele yürütüyor. Almanya'da maocu partileri koruyor. Strauss, Sovyetler Birliği'ne, sosyalizme, komünist partilere karşı çıktığı için ilericidir. Bu yüzden Strauss desteklenmelidir.**

İşte Lizbon'da gericilerle, faşistlerle el ele veren, Federal Almanya'da faşist Strauss'u savunan maocu «Aydınlık», Türkiye'de de Sovyetler Birliği'nin, sosyalizmin, Komünist Partisi'nin, TİP'in TSİP'in, CHP'lilerin, ilericilerin, demokratların, tüm halkın can düşmanı eli kanlı faşist Türkeş'i, MHP'yi savunuyor.

Maocu «Aydınlık», faşist Türkeş ile, MHP ile el eledir. MHP'nin ardında duran gerici, faşist güçlerle iç içedir. Türkiye'de faşizme karşı savaş, «MHP kapatılsın, can güvenliği sağlansın» savaşı, NATO'lara, Amerikan üslerine, IMF'lere, Koçlara, Sabancı'lara ve onların beslemesi maocu Perinçek'lere, Yurdakul'lara, Çolakoğulları'na Dağyeli'lere karşı savaştan ayrılmıyor.

FORUM

Halk Eğitimi, her ilde bir başkanlık, merkez ilçeler ve diğer ilçelerde olmak üzere Merkez Müdürlükleri oluşturmuştur. Özünde üretime dönük, halk kitlelerini bilinçlendiren kurum olması gerekirken, tam tersine bir işlem yürütmüştür. Çoğu kez her yeni iktidarın güdümüne giren bu kurum, zaman zaman da ırkçı ve şöven yuvalar haline gelmiştir

Halk Eğitimi, geniş boyutlu bir çalışma işidir. Hele bizim gibi geri bırakılmış ülkelerde bu boyut daha başka şekiller arzetmektedir. Onun için, bu devlet kuruluşlarına hükümetlerin sahip çıkmaları, halkımızın "Daha ileri bir hayat düzeyine ulaşma isteğini" yerine getirmeleri gerekmektedir

Halk Eğitimi Merkezleri

Mükerrem TEKİN
SAKARYA HALK EĞİTİM MÜDÜRÜ

Halk sözcüğü, artık, dün olduğu gibi bugün de «bir ulusun belli bir çevre içinde yaşayan kesimi» olarak değerlendirilmiyor. Daha çok ezilen sömürülen, emeğiyle geçinen insanlar akla geliyor. Onun için halktan kopkan belli çevreler, Halk Eğitimi merkezlerine yaygın eğitim merkezleri adını takmışlardır. Ama tutmamıştır. Yine de, bu merkezler Halk Eğitimi Merkezleri olarak bilinmekte, söylenmekte ve yazılmaktadır.

Halk eğitimi, ülkemizde oldukça eskilere dayanmaktadır. Osmanlılarda Medreseler, Ahi Örgütleri, Loncalar ve çıraklık okulları bu yönde çalışmalar yapmışlardır. İmparatorluğun son zamanlarında ise tabanında milliyetçilik, ırkçılık düşüncelerine yer veren bir takım örgütler kurularak, Turancılık gibi hayali düşüncelerin yayılmasına neden olmuşlardır.

Cumhuriyetin kuruluşuyla birlikte açılan «Millet Mektepleri», «Halk Dershaneleri», halk eğitiminde ilk başarılı girişimlerdir. Özellikle, yeni harflerle kitlelere okuma-yazma öğretmek ve bazı genel bilgiler vermek, bu dönemin halk eğitimi çalışmalarında önemli bir yer tutmaktadır.

Halkçılığın yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi yönünden Cumhuriyet döneminin iki kurumundan birisi Halk Evleri, diğeri de Köy Enstitüleridir. Cumhuriyet ideolojisinin yayılmasında, Atatürk Devrimlerinin topluma kazandırılmasında, bu iki kurumun çalışmaları oldukça geniş boyutlu çalışmaları oldukça geniş boyutlu olmuştur. Ama ne yazık ki bu iki atılım da egemen sınıflarca boğdurulmuşlardır.

27 Mayıs 1960 hareketiyle birlikte halk eğitimi ülkemizde yeni bir safhaya girmiştir. Bazen Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı, bazen de Köy İşleri Bakanlığı'na bağlı bir Genel Müdürlük haline gelen Halk Eğitimi, her ilde bir Başkanlık, Merkez İlçeler ve diğer ilçelerde olmak üzere Merkez Müdürlükleri oluşturmuştur. Özünde üretime dönük, halk kitlelerini bilinçlendiren kurum olması gerekirken, tam tersine bir işlev yürütmüştür. Çoğu kez her yeni iktidarın güdümüne giren bu kurum, zaman zaman da ırkçı ve şoven yuvalar haline gelmiştir. Oysa, Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda Halk Eğitimi:

«Örgün eğitim dışında yetişkinlere ve okul çağında bulunanlara okuma yazma öğretmek, temel bilgiler vermek, beceri kazandırmak ve en son devam ettikleri öğrenim kademesinde edindikleri bilgi ve becerileri geliştirmek, çevrelerini daha iyi değerlendirebilmelerine ve hayatlarını kazanmalarına yardımcı olmak amacıyla verilen okul dışı eğitim» olarak tanımlanmıştır.

1962 tarihinde toplanan Yedinci Milli Eğitim Şurasında ise: «Yurttaşların çalışma gücünü artırmak, yaşayış seviyesini yükseltmek, vatandaşlara bilimsel düşünme, planlı ve metotlu çalışma alışkanlıkları kazandırmak, ihtiyaçlarını sezdirerek kendilerinde öğrenme, daha ileri bir hayat seviyesine ulaşma isteğini uyandırmak, problemleri kavramalarına yardım ve kılavuzluk etmek» diye vurgulanmıştır.

Durum bu olduğu halde, ne yazık ki, bugünkü Halk Eğitimi Merkezleri istenilen işlevi yürütememektedirler. Sadece birkaç biçki-dikiş, çiçek, daktilo ve muhasebe kursu açmaktan öteye pek geçememektedirler. Oysa, «yurttaşların çalışma gücünü artırmak, yaşayış seviyelerini yükseltmek, hele hele onlara «bilimsel düşünme alışkanlığı kazandırmak» pek de kolay olmasa gerektir.

Halk eğitimin daha geniş boyutlu olabilmesi için, önce bu görevle yükümlü olan kişilerin bilimsel bir görüşle yetiştirilmeleri şarttır. Halkımızı iyi tanımaları, halkçı ilkeleriyle donatılmaları, halkımızı sevmeleri en önemli gelen koşul olmalıdır.

Merkezler araç ve gerek bakımından son derece yetersizdirler. Örneğin kitle çalışmalarını içeren kooperatifçilik ve halkımızı bilinçlendirmeyi gerektiren seminerlerin ve tiyatro çalışmalarının yapılabilmesi ve bunların kırsal kesimlerde yürütülebilmesi için araçlara büyük gereksinim vardır. Ama maalesef, araç gereksiniminin karşılanması merkezlerde devede kulak kadardır. Onun için de, halk eğitiminin bugünkü koşullarla yürütülmesi son derece zordur. Köye gitmek ve köylümüzü etkilemek için her merkezde bir minübüsün bulunması zorunludur. Herhangi bir köye ilerici bir oyunun götürülmesi pek kolay olmuyor.

Gerek kentte, gerekse kırsal kesimde halk eğitimiyle görevlendirilenlerin ekonomik durumlarının da düzeltilmesi gerekmektedir. Örneğin, merkez müdürlerinin ek ders sorunu bile hâlâ çözülememiştir. Bu görevliler, hem okullarda derslere girecekler, hem de köylerde halk eğitimi çalışmaları yapacaklar, işte bu olmaz. Bugünkü ortamda Halk Eğitimi görevlilerinden istenilen verimi beklemek, onlardan fedakârlık istemek bence bir hayaldir. Önce onların ekonomik durumlarının düzeltilmesi, uğradıkları haksızlıkların giderilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, Halk Eğitimi geniş boyutlu bir çalışma işidir. Hele bizim gibi geri bırakılmış ülkelerde, bu boyut daha başka şekiller arzetmektedir. Onun için, bu devlet kuruluşlarına hükümetlerin sahip çıkmaları, halkımızın «daha ileri bir hayat düzeyine ulaşma isteğini» yerine getirmeleri gerekmektedir.

Halk Eğitimi, kurslar açıp, kurslar kapatmak kurumu değildir. Asıl işlevi, kitle çalışmaları yapmaktır. Özellikle halkımızı bilinçlendirmek, onları aracı, tefeci, vurgunculardan kurtarmaktır. Ezilen ve sömürülenleri kendi doğrultularında etkilemektir.

TKP MK GENEL SEKRETERİ İ. BİLEN'İN ÇOK KISA SÜREDE TÜKENEN POSTERİ'nin 2. BASKISI ÇIKTI!
50 TL.
İYG YAYINEVİ

yorum
ÖYA BAYDAR

Seçim havası...

TÜRKİYE, yine bir seçim ortamında. Seçim havası, öncelikli hesapları sandık ve oy olanları tümüyle kaplamış durumda. Önümüzdeki seçimlerin sadece bazı illerde yapılacak siyasal dengeyi değiştirme gücü olmayan, kısmi seçimler olmasına rağmen, Türkiye toplumunun içinde bulunduğu sarsıntılı, bunalımlı, hareketli dönem, bu seçimlere önem kazandırıyor. Seçimler yığınların desteğini hızla kaybeden CHP açısından, bir çeşit güvenoyu niteliği taşıyor. AP açısındansa CHP'nin kayıplarını ölçmenin ve bu kayıpların ne kadarına sahip çıkabileceğini hesaplayabilmenin bir ipucu, bir çeşit laboratuvar...

ÖNÜMÜZDEKİ seçimlerin en büyük özelliği, MHP'nin seçimlere katılmasının tartışma konusu olması. Bu tartışma henüz yasal planda açılmış değil. Ama kamuoyunda, demokratik çevrelerde, yığınların bağrında sürüyor. Gerçekten de bunca suça bulaşmış bir merkez, yakasını bu defa da sıyırıp, hiçbir şey olmamışcasına halkın karşısına çıkıp oy isteyebilecek mi? Buna izin verilecek mi? Üzerine bunca suçun gölgesi, bunca kanın ağırlığı bulaşmış bir partinin, «hür demokratik rejim»in bir parçası olarak seçimlere katılması, demokrasi kavramına, Türkiye halkı ve Türkiye demokrasi güçlerine bir çeşit hakaret, bir meydan okuma, bir tahrik olmayacak mı?

İLGİ çekici olan, MHP'nin seçimlere katılıp katılmamasının gerek AP, gerekse CHP tarafından, demokrasi, faşizm, suç, ceza kavramları bir yana bırakılıp, basit seçim hesapları açısından ele alınması. MHP'nin kendisinden oy alabileceğini hesaplayan AP, MHP'ye ne kadar sahip çıkar görünürse görünsün, seçim öncesinde bu partinin yıpranmasından pek de şikayetçi sayılmaz.

«Bu AP'nin hesabıdır» deyip geçelim, ama ya CHP'ye ne demeli! CHP içinde, MHP'nin mutlaka kapatılması, MHP dosyalarının açılarak yargılanması yolundaki eğilimlere rağmen, CHP sağ kanadı, özellikle de Başbakan Ecevit, pek o taraflı görünmüyor. CHP merkezinin, örgütlerine, «MHP - ÜGD kapatılsın, faşist yuvalar dağıtılsın» isteminin yükseldiği mitinglere, eylemlere katılmama talimatı yolladığı haberleri yaygınlaşıyor.

CHP'nin geniş emekçi yığınlardan meydana gelen tabanı faşizme kesinlikle karşıdır. Bu taban 1973'de CHP'ye oy vermişse, 1977'de CHP'ye sarılmışsa, bunun en temel nedenlerinden biri CHP'yi faşizme karşı bir güç olarak görmesidir. Kısaca CHP'nin yönetim kademelerinin çeşitli hesapları, faşizm karşısındaki eylemsizlikleri, vurdumduymazlıkları, çekingenlikleri, faşizmi ehlileştirme boş hayalleri, ve son zamanlarda, şu veya bu biçimde MHP'yi aklama, onu yasal bir güç sayma eğilimleri ne olursa olsun, geniş taban «MHP kapatılsın, faşist yuvalar dağıtılsın» belgisine, belki de son zamanlarda dile getirilen tüm istem ve belgilerden çok daha büyük bir güçle sarılmaktadır. Bu tabanın istemlerine ters düşen, örgütlerini ve tabanını faşizmle savaşım alanlarının dışında tutmak isteyen bir merkez, yanlış hesabın Bağdat'dan değil seçim sandığından döneceğini acıyla görmeye mahkumdur.

TÜRKİYE bir kez daha seçim havasına sokulmuştur. Emekçi yığınların acılarının, yoksulluğun, işsizliğin görülmemiş boyutlara ulaştığı bir dönemde yapılacak seçimler de, çeşitli sandık hesaplarının ötesinde, işçi sınıfı ve onun politik gücü için tek bir temel hesap, tek bir temel kaygı vardır. Seçim ortamını en geniş emekçi yığınlara siyasal gerçekleri açıklama arenası olarak etkili biçimde kullanabilmek. Yığınların bilinçlenmesine, dönemin koşullarının olanaklarından yararlanarak en fazla katkıyı yapabilmek ve yığınlara, burjuvazinin kendisine sunduğu tüm aldatıcı formüllerin dışında, gerçek kurtuluşun yollarını açıklıkla gösterebilmek...

Okurlardan Politika'ya

Sınıf uzlaşmacılarını tekellerin gücü de kurtaramayacak

Dostlar, yazının başlığı ilk ağızda belki yanlış kullanılmış gibi gelecek, ancak gerçeği en yakın anlattığına siz de karar vereceksiniz.

Diyeceğimiz şu: Selüloz-İş Sendikası'nın uzlaşmacı yöneticileri, Eczacıbaşı Holding'e bağlı İpek Kâğıt işyerinde ekonomik hakları için her türlü savaşım kararlılığını gösteren biz işçilere, bu tekelci holdingin gücünü tehdit aracı olarak kullanmaktadırlar.

Üç ayı aşkın bir süredir devam eden toplusözleşme görüşmelerinin uzlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine, 22.7.979 Pazar günü Karamürsel Belediye salonunda işçilerle bir toplantı yapıldı.

Yıllardır, işçi sınıfımızın ekonomik demokratik hakları uğrunda verdiği sendikal mücadeleyi partilerüstü degomojisi ve sınıf uzlaşmacılığı çizgisinde engellemeye çalışan ihanet şebekesinin kâğıt ve selüloz sanayii işkolundaki uzantıları olan Selüloz-İş çetesi, bu kez yakayı ele verdi. Karanlık dünyalarını gizleyemediler.

Görüşmelerin son aşamasından bilgi vermek üzere söz alan Genel Sekreter Salih Güngörmez (aslında isimlerinin belirtilmesi gereksiz. İşçi sınıfı tarihi bunlardan bahsediyor, yazıyor, yazacak da. Fakat adlarını yazarak ihanet ettikleri emeğin ürünü kâğıtları kirletmeyecektir.) işverenin verdiği 20-20 TL. ücret zammı ve diğer sonuçları belirttikten sonra, kendilerinin de işçiler gibi bu sınırda kalmaya razı olmadıklarını belirttiler. Daha sonra da tek çözümün grev olmadığını söyledi. Gerekçe olarak işverenin çok güçlü olduğunu, bu nedenle uzun süre dayanabileceğini, gerekirse fabrikayı da kapatabileceğini göstererek bu konuda iyice düşünmemizi salık verdi. Kendince grevin üç aşamalı olduğunu söyledi, birinci aşama davullu zurnalı başlangıç, ikinci aşama olgunluk, üçüncü aşama da pişmanlıkmış. Bunu Edirne Olmuk'ta yaşadıklarını belirtti. Oradaki kardeşlerimize de burada olduğu gibi çok telkinde bulunmuş. Ama onu dinlememişler ve üçüncü aşamada bölünerek işverenin dayattığını imzalamak zorunda kalmışlar.

Yılların kaşarlanmış işbirlikçisi ve CHP'li olarak gericiliğini de maskelemeye çalışan bu zat, açıkça yalan söylerken kendilerine, «Peki orada rakip sendika mı vardı, yoksa bölücü işçiler mi vardı?» diye hiç mi sorulmayacağını zannediyordu. Acaba bu ihanet şebekesine yıllardır yılmadan, usanmadan her türlü mağduriyet ve saldırı karşısında kararlılık içinde, sınıf ve kitle sendikacılığı doğrultusunda davaşım veren ilerici muhalefetin bir kolu mu vardı Olmuk'ta?

Varolan tek olumsuzluk, Edirne Olmuk'taki kardeşlerimizin grevini kırmak için Selüloz-İş Sendikası ile Olmuk işvereninin gizli uğraşlarıydı.

Burada oynanmak istenen de bu. İlk önce İpek Kâğıt işçisinin grev direncini kırmak, sonra da gel-git toplantılarla işte size grevsiz, gürültüsüz işverenin verdiğinden biraz daha fazla aldık, gibisinden merasimler.

Bu piyeste, eski TİP'li şimdi ise yine TİP'e girip çıkan, ama bu ihanete ortak olmaktan başkaca ne işler yaptığını bilmediğimiz, Kocaeli Baro Başkanı ve sendika avukatı Yeldan Beye de rol verilmişti. Görevi grevin hukuksal mizansenini açıklamak ve bunun üzerine karabulut gibi çöken tekelci sermayenin gücünü ve onların ulusal ve uluslararası dayanışmasını hatırlatmaktı.

Kardeşler, dostlar şunu diyorlardı. Daha iyi hak gerekli, belki grev iyi olacak, ama bu zebunların da gücü var. Gelin vazgeçin, bu işi biz bir tatlıya bağlarız nasıl olsa.

Bir süre bunları dinledik ve tepkilerimiz arka arkaya gelince köşeye sıkışmış fare gibi oldular. Gerçekten de bu ifadeyi okumak mümkündü yüzlerinden.

Bir arkadaş, daha dün bu tekellere hem de en işbirlikçi, şoven, baskıcı kanadının yer aldığı metalürji işkolundaki Maden-İş'li kardeşlerimizin şanlı grevine küfreden, bunlar ideolojik grev yapıyorlar diyen çeteye «Siz bizden yana mısınız ayıdan yana mısınız» diye sordu.

Sorunun yanıtı bu sorunun içindeydi.

Bizden yana değiller, olmaları da, olası değil. Ama gitmeleri olası, fakat kendiliğinden değil.

İPEK KÂĞIT'TAN BİR İŞÇİ

İKD Açılsın, MHP kapatılsın

Türkiye emekçi kadınlarının tek demokratik yığın örgütü İlerici Kadınlar Derneği açılmalıdır. Kurulduğu günden bugüne faşizme, emperyalizme karşı verilen savaşımda en aktif bir şekilde işçi sınıfının yanında yer alan İKD'nin hiçbir gerekçe gösterilmeksizin kapatıldığı herkesçe malumdur.

Oysa, Sayın Bülent Ecevit'in de «Sıkıyönetim, demokratik hak ve özgürlüklere dokunmayacak, terörün kaynağına inecektir» dediği de malumdur.

İKD'nin herhangi bir terör eylemine karıştığını Başbakan Bülent Ecevit bile söyleyemez.

Ama, MHP'nin ipliği artık pazara çıkmıştır. Bunun için son iki ay içindeki olaylara bakmak yeter de artar bile. Sivrisinekleri tek tek avlamak çözüm değildir. Önemli olan sivrisineğin geliştiği bataklığı kurutmaktır.

Köşeye sıkıştığını anlayan faşist MHP'nin lideri Türkeş, «Başbuğ»undan «yeni» dersler ve taktikler almak için Almanya'ya Straus'un yanına gitmiştir.

Güneş balçıkla sıvanmaz. Mızrak çuvala girmez. Artık gerçekler göze batacak kadar ortadadır. Zaman yitirilmeksizin faşist terörün kaynağı olan MHP kapatılmalı, ilerici kadınlarımızın biricik örgütü İlerici Kadınlar Derneği derhal açılmalıdır.

Dostça selamlarımla başarılar dilerim.

MUZAFFER BÜKE — ÇORUM

BULMACA

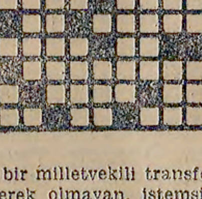

SOLDAN SAĞA: 1) Batı Sahra Halk Kurtuluş Cephesi'nin kısa adı. 2) Asitölçer. 3) Küba'nın başkenti — Dilimizle uğraşan kurum. 4) İstanbul'da bir semt. 5) Ters, berbat, çok kötü — Tersi, Uzakdoğu sporlarından birini yapan kimse. 6) Bir beslenme ünlemi — Mısır'la Arabistan arasındaki körfez. 7) Tersi, kanıt, tutanak — Geçtiğimiz aylarda MSP'den bir milletvekili transfer eden parti. 8) Yapılması isteyerek olmayan, istemsiz. 9) Kilogram'ın simgesi — Gelir (eski dil) — Grek alfabesinde bir harf. 10) Rubidyum'un simgesi — Tersi, bir soru eki — İyi bakım ve ilaç tedavisi.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Kapitalist ülkelerin tümünde sürekli olarak kendini gösteren olgu. 2) Japonya'da bir kent — Gram'ın simgesi. 3) Zülfü adlı halk ozanımızın simgesi. 4) Her yayın organının yasa gereği belirtmesi zorunlu olan adres (iki sözcük). 5) Tersi, pahalı bir spor — Bir tahıl. 6) «Amerika'dan Türkiye'ye Yardım» adıyla oluşturulmuş sömürgen amaçlı kuruluşun simgesi — Halk dilinde cezaevi. 7) Bir nota — Tersi, tepeleme (eski dil). 8) Tersi, İtalyanların ünlü yemeği. 9) Tersi, maaş alırken imzalanan cetvel — Bir üniversitemiz. 10) İlâve, yama — Bir emir — Cebir, baskı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Eczacıbaşı. 2) SEATO — fiiK. 3) Kv — edikA. 4) İznik Gölü. 5) Hay — Re — İRA. 6) İsadamı —lD. 7) Si — İletken. 8) Apeniner. 9) Rayiç — Aç. 10) Li — Eşkiya.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Eskihisar. 2) Cevza Şipal. 3) ZA — nyA — eyİ. 4) ATSİ — Dini. 5) Co — Kraliçe. 6) Egemen. 7) dö — İtlak. 8) Afili — Keçi. 9) Şükürler. 10) ıkA — ADN — Ba.

Odalar

(Baştarı: 1 nci Sayfada)

maksızın ve saf yerlerini belirtmeksizin Genel Kurul kararına aykırı bir biçimde Odalar Birliği eski Başkanı Sezai Dıblan'a birlik bütçesinden net 3 milyon 981 bin 355 lira ödenmesine sebep olunduğunu belirten Teoman Köprülüler, bu paranın büyük bir kısmının Sezai Dıblan tarafından özel sektörün dinamik müdafasının yapılması ve özel sektör düşüncesinin yayınlanmasıyla ilgili çalışmalar adı altında çekildiğini bildirdi.

YANIT VERMEKTEN KAÇINDILAR

Ayrıcalık olarak bir kısım ödemelerin genel sekreter yardımcısı ve diğerlerine yapıldığını, ancak, belgelerde Genel Başkan Sezai Dıblan'ın talimatının olduğunu kaydeden Köprülüler, bu kişilere paraların nerelere verildiği şeklindeki sorulara karşı «Sezai Dıblan'a teslim ettik» dediklerini açıkladı. Köprülüler, açıklamasını şu şekilde sürdürdü:

«Sezai Dıblan'a net olarak ödenen 3.981.355 lira paranın nerelere sarfedildiği belli değildir. Sarf yerlerini belirten hiçbir müsbet evrak yoktur. Yalnızca paraların Sezai Dıblan'a ödendiğine ilişkin imzalı belgeler bulunmaktadır. Paraların sarf yerleri eski Yönetim Kurulu üyeleri ile Genel Sekreter ve eski Genel Sekreter vekillerine sorulduğunda söz lü ve yazılı yanıt vermekten kaçınmışlardır.

«Bütün yasalara karşın Odalar Birliği eski Başkanı Sezai Dıblan eski Yönetim Kurulu üyeleri, genel sekreter ve genel sekreter eski vekilleri Genel Kurul'ca kabul edilen Özel Sektör Enformasyon Komitesi için kabul edilen tahsisatı örtülü ödenek şekline dönüştürerek müsbet evraka dayandırmadan, sarf belgeleri açıklamada ne anlama geliyorsa, özel sektörün dinamik müdafaası uğruna sorumsuzca harcamışlardır.»

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, Odalar Birliği eski Başkanı Sezai Dıblan, eski Yönetim Kurulu üyeleri ve genel sekreter vekillerinin yasalara aykırı olarak 3 milyon 981 bin 355 lirayı ne yaptıkları ve nereye sarfettiklerinin hesabını adalet önünde vereceklerini kaydetti. Köprülüler, bu kişilerin haklarında cezai kovuşturma açılması istemiyle Ticaret Bakanlığı'nın Cumhuriyet Savcılığına başvurduğunu bildirdi.

MHP'nin kapatılması istemi yaygınlaşıyor

(Baştarafı 1 Sayfa'da)

Düzenlenen miting ve gösterilerde, MHP'nin kapatılması, faşist odakların dağıtılması isteminin yanısıra sıkıyönetimin kaldırılması istemi dile getiriliyor.

İstanbul, Ankara, Adana, Bursa, Eskişehir, İzmir gibi büyük kentlerin en merkezi alanlarından gecekondu mahallelerine kadar uzanan eylemler, sanayi bölgelerinden kırsal alanlara uzanıyor. Köylerde yapılan kahve toplantılarında MHP'nin kapatılması konusu işleniyor.

İşçi sendikalarının çeşitli toplantılarında MHP'nin kapatılması için savaşım verilmesi karar altına alınıyor. Maden - İş 2'nci Bölge Temsilciler Kurulu MHP'nin kapatılması için savaşım verilmesi oy birliği ile karar veriyor.

BURHANİYE'DE EYLEM BİRLİĞİ

Son günlerde Burhaniye'de ilerici örgüt ve işyerlerine karşı girişilen saldırıların artması üzerine CHP Gençlik Kolları ile TÖB-DER, İGD, HALK-DER ve İlerici Kadınlar bir ortak açıklama yaparak faşist odakların dağıtılmasını, MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını istediler. Ortak açıklamada MHP Burhaniye ilçe başkanı terzi Arif Çetinkaya, ÜGD Burhaniye şubesinin yöneticisi ve üyelerinin polisin gözü önünde hastane çevresinde toplandıkları, daha sonra CHP ilçe binası önünde gösteri yaparak, TÖB-DER binalarına ve bazı işyerlerine taşlı sopalı saldırılar düzenledikleri anlatıldı.

Burhaniye'de, faşistlerin oynamak istedikleri oyunun demokrasi güçleri tarafından boşa çıkarıldığı belirtilen açıklamada özetle şöyle denildi:

«Biz aşağıda imzaları olan demokratik kitle örgütleri olarak bu tür oyunları halkımızla birlikte bozacağımızı açıklıyor ve faşist odakların dağıtılmasını, ipliği pazara çıkmış MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını istiyoruz.»

KAYSERİ'DE MİTİNG YAPILIYOR

Öte yandan Kayseri'de 18 Ağustos Cumartesi günü DİSK ve Türk-İş'e bağlı sendikalarla demokratik kuruluşların katılacağı «Faşist yuvalar dağıtılsın» miting ve yürüyüşünün yapılacağı bildirildi.

Önceki gün Maden-İş 20. Bölge Temsilciliği binasında yapılan ve Maden-İş, Tek Ges-İş, TÜS-DER, Dev Maden-Sen, Lastik-İş, Genç-Öncü, Halkevleri, TÜM-DER, İGD, Tekstil, YSE-İş gibi DİSK'e ve Türk-İş'e bağlı sendikalarla demokratik örgütlerin katıldığı toplantıdan sonra yapılan ortak açıklamada ülkemizde MHP ve ÜGD'nin kapatılması, faşist cinayet yuvalarının dağıtılması zorunluluğu üzerinde durularak 18 Ağustos'ta yapılacak miting ve yürüyüşe tüm demokratik örgüt ve kişilerin katılması istendi. Öte yandan bazı nedenlerle toplantıya katılamayan Yol-İş, Köy-Koop Kayseri Birliği, DYF-İş, YSE-İş Kayseri Bölge Temsilciliği, Sosyal-İş gibi sendikalarla kuruluşların da miting ve yürüyüşe katılacaklarını açıkladıkları öğrenildi. Türkiye İşçi Partisi ile Türkiye Sosyalist İşçi Partisi il örgütlerinin de «Faşist yuvalar dağıtılsın» miting ve yürüyüşünü destekleyecekleri bildirildi.

TSİP'İN AÇIKLAMASI

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu, partisinin İstanbul Kartal ilçe örgütünde düzenlenen toplantıda yaptığı konuşmada faşist katillerin Adalet Partisi'nden himaye gördüklerini söylemiştir. «Bana milliyetçiler suç işliyor dedirtemezsiniz» diyerek ülkücü canileri koruyup teşvik eden Demirel'in «anarşi»den yakınmasının ikiyüzlülük olduğunu belirten Yusufoğlu özetle şunları söylemiştir:

«Adalet Partisi sözcüleri durmadan «anarşi»nin aldığı canlardan sözediyorlar. «Anarşi» denilen olgu faşist saldırılardan kaynaklanmaktadır. Bu teşhis hergün yeni kanıt ve belgelerle resmen doğrulanmaktadır. Faşistlere kol kanat gererek demokrasi güçlerine karşı tırmandıransa en başta Adalet Partisi ve Demirel'dir. Ülkücü komandolar Adalet Partisi iktidarları fideliğinde yeşermişlerdir. Milliyetçi Cephe hükümetlerinde faşist milliyetçi hareketi her türlü iktidar nimetinden yararlandıran Demirel'dir. «Bana milliyetçiler suç işliyor dedirtemezsiniz» diyerek ülkücü canileri koruyup teşvik eden de odur. Adalet Partisi, parababası tekelciler adına yıllardır faşizmle işbirliği yapmayı siyaset bellemiştir.»

MADEN-İŞ 2. BÖLGEDE TOPLANTI

Maden-İş İkinci Bölge Temsilciler Kurulu aylık olağan toplantısı yapıldı. MHP'nin kapatılması için savaşım verilmesinin oybirliği ile kararlaştırıldığı toplantıda demokratik yığın örgütleri üzerindeki baskılara son verilmesi, sıkıyönetimin kaldırılması istendi ve yeni toplusözleşme döneminde MESS'e karşı savaşımda haziz olunduğu bildirildi.

ANKARA'DA DÜNKÜ EYLEMLER

Çeşitli mesleklerden ilerici, demokrat, yurtsever, sosyalist, komünist emekçilerin MHP'nin kapatılması, Türkeş'in tutuklanması, katillerden hesap sorulması istemi ile yaptığı gösteriler sürüyor.

Geçtiğimiz günlerde Ankara'nın emekçilerin yoğunlukta bulunduğu Çinçin Bağları semtinde bir gösteri yapan mahalleliler Türkeş'in maketini yaktılar. MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını, sıkıyönetimin kaldırılmasını istediler. Yaklaşık 50 dolayında kişinin başlattığı gösteri toplanan kalabalık tarafından ilgi ile izlendi.

Öte yandan Sanayi Çarşısının yanındaki Kazıkiçi Bostanlarında bir gösteri düzenleyen çırak, kalfa ve genç işçiler de MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını, faşist yuvaların dağıtılmasını, Türkeş'in tutuklanmasını istediler.

Ankara, İstanbul ve Mersin'de altı kişi daha

(Baştarafı 1. Sayfada)

Güvenlik kuvvetleri, olay yerinde 33 adet muhtelif çap ve marka kovan, bir adet av tüfeği, 16 adet av fişeği ve 6 adet mermi çekirdeği buldular. Olayla ilgili 4 kişi göz altına alındı.

İSTANBUL'DA

● Zeytinburnu'nda dün Zeki Şahin adında emekli bir emniyet amirinin arabasına kimliği bilinmeyen 6 kişi ateş açtı. Olayda Zeki Şahin'in öldüğü, öğrenildi. Santral Mensucat Fabrikası'nın müdürü olan Şahin, 27 Mayıs 1960 öncesinde Şişli Emniyet Amirliği yapıyordu.

● Balta Limanı'nda bir süre önce bir otomobilde ölü bulunan iki kişinin çeşitli gasp suçlarından sabıkalı olduğu ve soymak istedikleri bir kişi tarafından öldürüldükleri açıklandı.

İSTANBUL'DA

Beşiktaş, Migros Mağazası önünde dün saat 13.30 sıralarında kimliği bilinmeyen kişiler tarafından açılan yaylım ateşi sonucu sağ görüşlü Hüseyin Sobacı ağır şekilde yaralanmıştır. Taksim Devlet Hastanesine kaldırılan Hüseyin Sobacı alınan tıbbi önlemlere rağmen kurtarılamayarak öldü.

Eyüp Otakçılar Sitesine dün sat 14.00'de silahlı baskın düzenleyen üç kişilik üç grupdan biri sağ görüşlü Başaran Kambur adlı avize imalatçısını dükkanında köşeye kıstırarak başına sıktıkları üç kurşunla öldürdüler.

SİVEREK'DE

● Siverek'de görevden dönen jandarma aracına ateş açıldı, bir er öldürüldü.

BİNGÖL'DE

● Önceki gün öldürülen MHP'li Belediye Başkanı Hikmet Tekin ile annesi ve kardeşinin cenazeleri Başlar köyünde toprağa verildi. Çevre illerden gelen askeri birliklerin sıkı güvenlik önlemleri aldıkları kentte sokağa çıkma yasağı ilan edildiği, cenazeden sonra yasağın kaldırıldığı bildirildi.

MERSİN'DE

● Mersin Kapalı Cezaevi'nde tutuklu olan Mehmet Vural ile Cafer Kaya adındaki 2 kişi arasında sabah saat 06.00 sırasında çıkan münakaşada Mehmet Vural, bıçakla vurularak öldürüldü.

BURHANİYE'DE

● Burhaniye'de «yasaklanmış yayın» sattıkları gerekçesiyle İlerici Gençlik Derneği üyesi dört kişi dün tutuklandı.

Burhaniye'de halka «Savaş Yolu» dergisi ve «Ana Halka» adlı kitabı sattıkları iddiasıyla tutuklanan İlerici Gençlik Derneği üyesi Ramazan Türker, İhsan Keskin, Nurettin Yetiş ve Selahattin Küçükdereli adlı gençler, ilk sorgularından sonra gönderildikleri Balıkesir Nöbetçi Mahkemesi'nce tutuklandılar.

Ayakkabıcılar

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

«1977'den 1979'a kadar işkolumuzda ayakkabı tekellerinin yaptığı yüzde 400 oranındaki zammın ancak yüzde 100'ünü biz ayakkabı fiyatlarına yansıtabildiğimiz halde, bugün burada ayakkabı tekellerine karşı direnebilmek için toplanmış bulunuyoruz. Devlet ayakkabı sanayiini şimdiye kadar başıboş bırakmıştır ve bu yüzden ayakkabı tekelleri istedikleri zamları pervasızca yapmaktadırlar. Son yaptıkları yüzde 40'lık zamma gerekçe diye gösterdikleri kur farkının gerçekle hiçbir alakası yoktur. Çünkü yüzde 70'i yerli olan bu sanayii, kur farkı gerekçesiyle yapılan zamlar dolayısıyla bugünkü güç koşullar içinde varlığını koruyamaz duruma gelmiştir. Ayakkabı tekellerinin yaptığı yüzde 40'lık zammın hiçbir yasal dayanağı yoktur ve devlet bu yasal olmayan zamlara karşı gerekli tedbirleri almalıdır.»

Ayrıca 1977'den 1979'a kadar yapılan zamların bir dökümünü de veren konuşmacılar, 26 kalem malzeme çeşidinde toplam olarak 1978'de yüzde 132, 1979'un ilk altı ayında ise yüzde 150 oranında zam yapıldığını belirtti. İstanbul'da 11 bin üyelerinin olduğunu, çalışanların 27'de birinin ve toplam nüfusun 45 de birinin işkollarında olduğunu belirten konuşmacılar, bu kadar yoğun bir kitlenin çalıştığı işkolunda artık devletin kontrol mekanizmasını getirmesini isteyerek, ayakkabı tekelcilerinin elinden kurtarılmaları gerektiğini belirttiler.

Son günlerde ayakkabı malzemelerinin imalatını elinde tutan tekellerin yeni bir oyunuyla yüz yüze geldiklerini belirten ayakkabı imalatçıları, peşin para ödemek zorunda bırakıldıklarını söylediler.

ODTÜ'de Rektör vekili Kıcıman'ın

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

den yarısı katıldı. Bu arada ilerici öğrenciler bir gösteri düzenleyerek Kıcıman'ın dü zenlediği yürüyüşü protesto ettiler. Öğrenci Temsilciler Konseyi (ÖTK) da düzenlediği basın toplantısında Kıcıman'ın düzenlediği yürüyüşün yanlış olduğunu bildirdi. Yürüyüşe sadece bazı Maocu öğrencilerin katıldığı görüldü.

Öte yandan Kıcıman'ın düzenlediği yürüyüşe ODTÜ kamu yönetimi bölümü öğretim üyeleri ile İdari İlimler Fakültesindeki öğretim üyelerinden 50'si, Kimya Fakültesindeki 30 öğretim üyesinden 20'si ve Ekonomi ve Mimarlık Fakültelerindeki öğretim üyelerinin hemen hemen tamamı yürüyüşte hazır bulunmadılar. Yürüyüşe katılanların büyük çoğunluğunu akademik personel olmayan sözleşmeli hazırlık okulu öğretim görevlilerinin teşkil ettiği saptandı.

Kıcıman'ın çağırısına katılan ODTÜ öğretim üyelerinin bir kısmı saat 10.40'da yürüyüşün başlayacağı Mühendislik Fakültesi merkez binası ile İdari İlimler Fakültesi önünde toplandılar. Yürüyüşün başlayacağı sırada gerek Mühendislik Fakültesi ve gerekse İdari İlimler Fakültelerinin çatı katla rından «ilerici gençler» imzalı «ODTÜ öğretim üyeleri sıkıyönetimin ODTÜ'yü içerden fethetme politikasına alet olmamalıdır». «Bu eylem Mehmet Kıcıman'ın 12 Mart dönemindeki muhbir anlayışının bir ürünüdür», «Ulusal bağımsızlığa sahip çıkmak' peryalizme, NATO'ya, IMF'ye, AET'ye karşı çıkmakla olur», «Soruyoruz: Yürüyen öğretim üyeleri Maraş katliamında neden cüppe giyme diler» yazılı el afişleri attılar.

Kıcıman'ın çağrısına katılan öğretim üyelerinin yürüyüşü devam ederken ODTÜ'lü ilerici gençler rektörlük binası yakınlarında toplanarak «Kahrolsun ABD emperyalizmi», «Üslere el konsun, ABD defolsun» şeklinde sloganlar atarak yürüyüşü protesto ettiler. Bu sırada Savaş Candaş adlı bir öğrenci gözaltına alındı. İlerici gençler yürüyüş sırasında da bir bildiri dağıttılar. Bildiride ÖDTÜ'de sıkıyönetim ilanından beri, bir yandan saldırılar, tutuklamalar yapılırken diğer yandan da okul mensupları içinde çatlaklık yaratılmaya çalışıldığı kaydedildi.

Bursa'da

(Baştarafı 1 Sayfa'da)

hepinizi işten çıkartırım» dediği bildiriliyor. İşçilerin ise bunun «kanunsuz lokavt» anlamına geleceğini söyledikleri ve fabrikayı işgal ettikleri öğrenildi. Askeri birlikler işgal olayı üzerine sendikanın bölge temsilciliğini göreviilerini fabrika önünde gözaltına aldılar. Jandarma kumandanının Maden-İş Bölge Temsilcisi Özcan Pekşen, işyeri baştemsilcisi Celil Şirin, temsilcilerden Namık Şimşek, Mevlüt Şen ve Mehmet Ali Yıldız'ı gözaltına alarak, olay yerinden uzaklaştırdığı belirtiliyor. Daha sonra jandarma birlikleri fabrika içine girerek, işçileri zor kullanarak dışarıya çıkarmak istedikleri, işçilerin de «İşçi Kıyımına Son», «Yaşasın Maden-İş, Yaşasın DİSK» sloganları atarak, durumu protesto ettikleri kaydediliyor. Olayda 174 işçinin jandarma komutanlığınca gözaltına alındığı bildirildi.

MHPnin

(Baştarafı 1. Sahifede)

düşmanı profesyonel katillerdir. Halkımız can güvenliği istiyor. Bunun için faşist MHP'nin kapatılmasını, baş katil Türkeş'in tutuklanmasını katillerin cezalandırılmasını istiyor.

Yurdun her köşesinde, işçisi, köylüsü, sosyalisti, komünist, yurtsever CHP'lisi bunu istiyor. Yokluk kuyruklarında bunu istiyor, bunu haykırıyor. Ankara'da Altındağ semtinde yağ kuyruğuna giren yüzlerce yurttaş, faşist MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını, yöneticilerinden hesap sorulmasını istedi. Adana'da DİSK üyesi işçilerin, MHP'nin kapatılması istemiyle örgütledikleri yürüyüş, faşist MHP etrafında çemberin daraldığını, halkımızın antiemperyalist, antifaşist eylemlerinin yükseldiğini gösteren somut çıkışlardır.

Zonguldak'ta

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Yılman.

Teknik elemanlar, patlamanın havalandırma pervanelerinin durmuş olması ne deniyle çıkmış olabileceğini ileri sürdüler. Teknik elemanların ifadelerine göre söz konusu pervanelerin gri zu birikimini önlemesi açısından günün her saatinde devamlı olarak çalıştırılması gerektiği öğrenildi.

YİTİK

Nüfus cüzdanımı yitirdim. Geçersizdir.

Sevgi ÇEVİK
Po: 2017

YİTİK

Gümüşhane Eğitim Enstitüsü'nden aldığım kimlik kartımı yitirdim. Geçersizdir.

Feramuz DEĞİRMENCİ
Po: 2018

YİTİK

Nüfus cüzdanımı, sigorta ve kimlik kartlarımı yitirdim. Geçersizdir.

İbrahim ŞAHİN
Po: 2015

YİTİK

İstanbul Barosu'ndan almış olduğum avukatlık kimlik kartımı yitirdim. Geçersizdir.

Av. Mehmet ÇAKICI

İLAN

ANTBİRLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN BİLDİRİLMİŞTİR

Birliğimiz İplik Fabrikası, Yağ Kombinası, Topçular 1 ve Zirai Araştırma İşletmelerinde elde edilen yan ürünlerden muhtelif cins telef, üstübü, linter altı ve siklon tozları 27.8.1979 günü saat 10.00'da Genel Müdürlüğümüz binasında kapalı zarf yöntemi ile yapılacak ihale sonucunda satılacaktır. Bu işe ait şartname İç Ticaret Müdürlüğü'nden temin edilebilir.

Birliğimiz, 2490 sayılı yasaya bağlı değildir.

ANTALYA
PAMUK TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ
(Po: 2013)

ADAY ADAYLARININ LİSTESİ

AP aday adayları

Ankara (A.A.) — 14 Ekim Pazar günü yapılacak Cumhuriyet Senatosu üçte bir ve Millet Meclisi ara seçimlerinde AP'den adaylıklarını koymak için başvuranlar belli oldu.

AP'nin, Konya'da yapılacak milletvekili ara seçimi ile Van'da yapılacak Cumhuriyet Senatosu üyeliği ara seçimi için merkez yoklaması yapacağı bildirildi.

AP'NİN SENATO SEÇİMİ ADAY ADAYLARI

AP'nden Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme seçimleri için başvuran aday adayları ve illeri şunlardır:

AĞRI: Kasım Küfrevi (Ağrı Senatörü).

AMASYA: Hasan Yeşilova (İnşaat Mühendisi), Mehmet Necati Karataş (Doktor), Nevzat Şener (Amasya eski Milletvekili), Mustafa Macitzeren (Amasya Senatörü).

ANTALYA: Mehmet Akif Tekin (Antalya eski Senatörü), Hüseyin Avni Tolunay (Doktor), Cengiz Bağyar (Avukat), İsmail Edepali (Avukat), Hasan Kocatürk (Avukat), Şerafettin Paker (Antalya Senatörü), Rafet Eker (Antalya eski Milletvekili), Remzi Yılmaz (Antalya eski Milletvekili).

ARTVİN: Ahmet Özdemir (Avukat - Artvin eski Senatörü), Hasan Erdoğan Balmumcu (Orman Yüksek Mühendisi), Hüseyin Aksakal (Emekli C. Savcısı), Muzaffer Osmanağaoğlu (Hukukçu - İdareci), Rasim Gezmiş (Merkez Valisi).

BALIKESİR: Ahmet İhsan Kırımlı (Balıkesir eski Milletvekili), Cemal Örgen (İktisatçı), Hikmet Aslanoğlu (Balıkesir Senatörü), Kadir Balcı (Orman Yüksek Mühendisi), İlhami Mutlu (Eğitimci), Nejat Tunçsiper (Avukat), Mehmet Güler (Yüksek Mühendis), Mithat Şükrü Çavdaroğlu (Balıkesir eski Milletvekili), Raif Eriş (Balıkesir Senatörü).

BİTLİS: Cahit Günay (Avukat), İsmet Müftüoğlu (Ekonomist), Mehmet Sedat Özcan (Avukat), Servet Geboloğulu (Y. Mühendis), Yunus Ensari (Y. Mühendis).

BURDUR: Faruk Kınaytürk (Burdur eski Senatörü), Necdet Erkazancı (Mühendis), Faik Kırbaşlı (Burdur eski Milletvekili).

ÇANAKKALE: Babür Ünsal (Merkez Valisi), Bakır Çakır (Y. Mühendis), İsmail Kutluk (Çanakkale Senatörü), Şerafettin Taşçı (Doktor), Rafet Sezgin (Çanakkale eski Milletvekili), Kenan Kortan (Emekli General), Zekiye Gülsen (Çanakkale eski Milletvekili).

ERZİNCAN: Orhan Özen (Avukat).

ERZURUM: Fevzi Halıcı (Konya eski Senatörü), Fikri Çağlar (Y. Mühendis), Naci Gacıroğlu (Erzurum eski Milletvekili), Necati Güven (Erzurum eski Milletvekili), Mehmet Necati Öner (Profesör), Ahmet Nejdet Özatalay (Doktor), Mustafa Nihat Diler (Erzurum eski Milletvekili), Sabahattin Dilemre (Y. Mühendis), Sagıp Hatunoğlu (Erzurum Senatörü), Selahattin Deniz (Avukat), Selahattin Özan (Emekli Kurmay Albay).

HAKKARİ: Abdülgazi Özdinç (Avukat).

HATAY: Ahmet Paşabeyoğlu (Doktor), Mustafa Deliveli (Hatay Senatörü), Uğur Kuru (İktisatçı), Talat Köseoğlu (Hatay eski Milletvekili), Turgay Uzun (Eğitimci).

ISPARTA: Hasan Kocaman (Müstafi Subay), Mustafa Gülcügil (Isparta Senatörü).

İSTANBUL: Vefa Poyraz (İstanbul Senatörü), Alaattin Öztopuz (Mühendis), Enver Yakal (Askeri Tabip), Emin Uyansoy (Y. Mühendis), Erdoğan Adalı (İstanbul Senatörü). Güngör Yerdeş (Gazeteci), Haluk Berkol (İstanbul eski Senatörü), Kasım Avdan (Emekli General), Kemalettin Bereket (Tekniker), Şevket Akyürek (İstanbul eski Senatörü), Tekin Arıburun (İstanbul Senatörü), Orhan Buldaç (İktisatçı), Osman Zeki Gümüşoğlu (İstanbul eski Senatörü), Osman Nuri Özbek (İktisatçı), Orhan Cemal Fersoy (İstanbul eski Milletvekili), Mehmet Sıtkı Sadıkbatum (Avukat), Süleyman Fehmi Doğançay (Kastamonu eski Milletvekili), Süleyman Rüştü Erginöğen (Avukat), Yıldır Özen (İktisatçı), Mehmet Halit Yurdabakan (Mühendis).

KARS: Behman Turan (Y. Mühendis), Fahrettin Karadeniz (Hukukçu), Kemal Kaya (Kars eski Milletvekili), Salih Dursunoğlu (Mühendis), Şirzat Turan Sadık (Avukat), Yusuf Ziya Ayrım (Kars Senatörü).

KÜTAHYA: Ahmet Özmumcu (Kütahya Senatörü), Burhanettin Özkul (Merkez Valisi), Gültekin Tüprek (Avukat), Mehmet Emin Alanyalı (SSK eski Genel Müdürü), Mehmet Haznedaroğlu (Y. Mühendis), Fevzi Ergun (Avukat).

MANİSA: Berkay Kaynak (Avukat), Erol Yavuz (Merkez Valisi), İbrahim Ruhi Alkan (Müstafi Subay), Mesut Adalılar (Eczacı), Orhan Daut (Manisa eski Milletvekili), Ahmet Orhan Süersan (Manisa eski Senatörü), Süleyman Yılmaz Atabarut (Mimar).

MARDİN: Abdülkadir Kermooğlu (Mardin eski Milletvekili), Esat Kemal Aybar (Mardin eski Milletvekili), İsmet Muharremoğlu (Avukat), Mehmet Nimet Kılıçer (Diş Tabibi), Mehmet Şekip Ensari (Avukat), Sait Memetoğlu (Mardin Senatörü).

MUŞ: Ahmet Feridun Gültekin (İdareci), Bay- (İktisatçı), Sabahattin Sadır (Avukat), Halis Akaydın (Edebiyatçı).

RİZE: Ahmet Somay (Y. Mühendis), A. Rıza Adanır (Emekli Deniz Albayı), Ahmet Rıza İrfanoğlu (Y. Mühendis), Salih Zeki Köseoğlu (Rize eski Milletvekili), Şükrü Meto (İktisatçı).

SAMSUN: Attila Hikmet Erenler (Y. Mühendis), Bekir Çakır (Y. Mühendis), Celal Arslan (Hukukçu), Doğan Kitaplı (Samsun eski Milletvekili), Ekrem Samangül (İktisatçı), İhsan Saraçlar (Avukat), İrfan Reisoğlu (İktisatçı), Kazım Berzeg (Avukat), Mehmet Nüzhet Ulusoy (Samsun eski Milletvekili), Mustafa Toker (Avukat), Refet Rendeci (Samsun Senatörü), Şaban Demirdağ (Samsun Senatörü).

SİİRT: Abdullah Bağış (Eğitimci), Fikri Şendur (Siirt eski Milletvekili), Mesut Uysal (Avukat), Mustafa Ramanlı (Avukat), Mehmet Veysi Oran (Siirt eski Milletvekili).

TOKAT: Abdülaziz Pekdemir (Emekli Kurmay Albay), Bedrettin Karaerkek (Tokat eski Milletvekili), Cevdet Aykan (Tokat Senatörü), Mehmet Hulusi Bozbeyoğlu (Tokat eski Milletvekili), Osman Çetin (Avukat), Ömer Açıkel (Eğitimci).

YOZGAT: Ahmet Göğüs (Doktor), Ali Kayalar (Avukat), Feyyaz Yalçınkaya (Maliyeci), İsmail Yeşilyurt (Yozgat eski Senatörü), Ünal Alhoğlu (Avukat).

MİLLETVEKİLİ ARA SEÇİMİ ADAY ADAYLARI

Bu arada, AP'nin milletvekili ara seçimleri yapılacak 5 ilden dördünde adaylarını ön seçimle belirleyeceği bildirildi. AP'nin Konya dışında önseçim yapacağı iller ve adaylık için başvuran aday adayları da şunlardır:

AYDIN: Ali Deniz Atay (AP Aydın il eski başkanı), İsmet Bakan (Tüccar - Ziraatçı), Mehmet Remzi Işıklı (Makina Yüksek Mühendisi), Selahattin Acar (Çiftçi), Selahattin Pehlivanoğlu (Tüccar).

EDİRNE: Ahmet İnceoğlu (Çiftçi), Hasan Turhan Tuna (Avukat), H. Kemal Özer (Gazeteci), Nebi Arsal (Emekli Albay), Veli Gülkan (Eski Milletvekili).

MANİSA: Cevdet Çatalkaya (Emekli Hakim), Hilmi Okçu (Eski Milletvekili), Mehmet Şükrü (Eski Defterdar), Mehmet Sevinç (Müşavir), Süleyman Çağlar (Eski Milletvekili).

MUĞLA: Erdal Köylü (İktisatçı), İzzet Oktay (Eski Milletvekili), Ünat Demir (Çiftçi).

CHP aday adayları

Ankara (AA) — CHP'nin 14 Ekim Pazar günü yapılacak Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme seçimleri ve Cumhuriyet Senatosu ara seçimi için başvuran aday adayları belli oldu.

CHP Genel Yönetim Kurulu'nun, merkez yoklaması yapmayı kararlaştırdığı Bitlis, Hakkari, Isparta, Kütahya ve Van dışındaki illerde, Cumhuriyet Senatosu önseçimlerine katılacak aday adayları ve illeri şöyle:

AĞRI: Ertuğrul Baydar (Siyasal Bil. Fk. - Maliyeci), Cemil Erhan (Hukuk Fak. - Savcı - İdareci), M. Naci Kutlay (Tıp Fak. - Doktor).

AMASYA: Hasan Bütüner (Ziraat Fak. - Ziraat Yük. Müh.), Önal Divrikli (Hukuk Fak. - Avukat), S. Zeki Göneng (Hukuk Fak. - Avukat), Nuri Gürkan (Ziraat Fak. - Ziraat Yük. Mühendisi), Zafer Özakça (İktisat Fak. - Maliye Bak. Gelirler Kontr.), Ataman Yıldız (İktisat Fak. - Emekli Sandığı Gn. Md. Yrd.).

ANTALYA: Engin Dikmen (Hukuk Fak. - Avukat), Necdet Vural Gürcüoğlu (Hukuk Fak. - Avukat), Halil Akif Güven (İTİA - Gençlik ve Spor Bk. Müşaviri), Enver Konyar (Hukuk Fak. - S. Savcı Yrd.), Dursun Kut (Erkek Tek. Yük. Öğr. Ok. - Öğretmen), Reşat Oğuz (Dil, Tarih Coğ. Fak. - Senatör - Eğitimci).

ARTVİN: Turgut Altunkaya (Avukat - Eski Milletvekili), Ayhan Ağaoğlu (Avukat), Adil Aydın (Avukat), Hilmi Çakmakçı (Doktor), Recai Kocaman (Senatör), Hayri Öztürk (Hacettepe Hastanesi Müdürü), Özdemir Cemal Sarıahmetoğlu (Maden Mühendisi), İsmail Suat Varan (Mühendis).

BALIKESİR: Kurtiş Demirkapı (Hukuk Fak. - Avukat), Ahmet Dikmenoğlu (Eğitim Enst. - Eğitimci), Hayrettin Mutlu (Kara Harp Okulu - Emekli Albay), Nejat Sarlıcalı (İst. Yk. İktisat Tic. Ok. — İktisatçı), Orhan Üretmen (Fen Fak. - Jeolog), Erol Yarcı (İk. Tic. İl. Ak. - Tüccar).

BURDUR: Osman Aykul (Eğitim Enst. Emekli İlköğrt. Müf. - Burdur eski Milletvekili), Ramazan H. Erçiftçi (Dil Tarih Coğ. Fak. - Emekli Albay), Ekrem Kabay (Eğitim Ens. - Öğretmen - Senatör), Nadir Yavuzkan (Eczacılık Fak. - Eczacı - Burdur eski Milletvekili).

ÇANAKKALE: İmadettin Elmas (İDMMA. İnş. Müh. - Çanakkale Senatörü), Ruşen Fuat Gökhan (Hukuk Fak. - Avukat).

ERZİNCAN: Avni Aksu (Avukat), Şükrü Doğan (Avukat), Mahmut Kara (Mimar), H. Ahmet Kılıç (Müfettiş), Ali Rıza Koçan (Op. Doktor), Niyazi Ünsal (Senatör).

ERZURUM: Turan Altuğ (Em. Albay), Selahattin Babüroğlu (Başbakanlık Danışmanı), Hilmi Nalbantoğlu (Erzurum Senatörü), Dündar Özden (Gazeteci), Ekrem Topalan (Em. Kur. Albay), Orhan Şerifsoy (Avukat).

HATAY: Hüseyin Açıkalın (Avukat), Cemil Can (Ziraat Yük. Mühendisi), Fuat Gümüş (Tüccar), Remzi Gündoğan (Müteahhit), Ziya Gökalp Mülayim (C. Senatosu üyesi), Adnan Oruç (Kooperatifçi), Muhsin Özen (Ziraat Yük. Müh.), Atıf Seyfettinoğlu (Sağlık Müdürü), Mehmet Sönmez (Sosyal Güv. Bak. Müşaviri).

İSTANBUL: Timuçin Acarer (Eczacı), Aysel Baykal (Avukat), Solmaz Belül (Avukat), Bulhan Dillioğlu (İnşaat Yük. Müh.), Rahmi Erdem (Senatör), Yusuf Ziya Erdem (Mali Müşavir), Yavuz Ergenekon (Serbest Mimar), Fevzi Hakkı Esatoğlu (Senatör), Mehmet Feyyat (Senatör), Ali İsmet Gencer (Diş Tabibi), Fikret Gündoğan (Senatör), Cevdet Hacaloğlu (Mimar), Yılmaz Hastürk (Ziraat Fak. Ziraat Müh. Daire Bşk), Mehmet Emin Sungur (Mimar - İşletmeci), Reşit Ülker (Emlak K. Bank. Yön. K. Üyesi), Engin Ünsal (Avukat), Besim Üstünel (Senatör).

KARS: Necat Aksu (İçişleri Bk. Teknik K. Üyesi), Kamil Aşan (Turizm Bakanlığı Daire Bşk.), Aydın Atalay (Baştabip), Sırrı Atalay (C. Senatosu Bşk.), Asım Avşar (Veteriner Hekim), Kemil Oktay (TÜBİTAK Denetçisi), Sabahattin Özulu (Top. ve Ta. Müsteşarlığı Daire Başkanı), Medet Serhat (Avukat), Halis Soylu (Doktor), Muzaffer Şamiloğlu (Avukat), Subutay Tarım (Çiftçi).

MARDİN: Mehmet Ali Arıkan (Senatör), Cemil Çeçan (Müteahhit), Sabri Düzgören (Avukat), İbrahim Halil Önen (Avukat), Metin Hadi Yıldızoğlu (Avukat).

MUŞ: Cengiz Çetin (Avukat), Müzeyyen Kaynak (Eczacı), Nurettin Yıldırım (Asistan).

RİZE: Talat Doğan (Senatör), M. Şinasi Eskiçırak (Öğretmen).

SAMSUN: Mehmet İsmail Akalın (Memur), Süreyya Aksel (Avukat), Muharrem Bartın (Rize Valisi), Bahri Cömert (Senatör), Üstün Kösefoğlu (Öğretmen), Hamdi Ömeroğlu (İdareci), Emin Sümer (Veteriner Hekim), Fuat Uysal (Bağ-Kur Yö. Kurulu Üyesi).

SİİRT: Cevdet Aydın (Avukat), Abdullah Carti (Avukat), Mithat Erden (İdareci), Yılmaz Kayhan (Avukat), Süreyya Öner (Senatör).

TOKAT: Ertuğrul Düzel (Avukat), Senem Köylüoğlu (Doktor), Enver Sildıroğlu (Diş Hekimi), Metin Somuncu (Avukat).

YOZGAT: Erzan Erzurumluoğlu (Huk. Fak. Öğretim Üyesi), Şakir Keçeli (Avukat), Ümit Özkan (Avukat), Veli Uyar (Senatör), Osman Ünlüsoy (Memur).

EDİRNE MİLLETVEKİLİ ADAY ADAYLARI

Öte yandan CHP Genel Yönetim Kurulu, 14 Ekim Pazar günü yapılacak milletvekili ara seçimlerinde Edirne dışındaki dört ilde merkez yoklaması uygulamayı kararlaştırdı.

CHP'nin milletvekili ara seçimleri için Edirne'de önseçime gideceği bildirildi. CHP nin Edirne aday adayları şunlar:

Fahir Giritlioğlu (Avukat), Erdal Kalkan (Avukat), Cevat Sayın (Avukat), Ayhan Tunca (Edebiyat Fak. Halk Eğitim Uzmanı).

Spor kafilelerini kaçakçılığa alet eden Seyahat şirketleri ile federasyonların içli-dışlı olduğu öne sürülüyor

Ankara (Politika) — Geçtiğimiz gün gazetelerde yeralan MTA spor kulübü başkanı Salih Zeki Kocaalp'in açıklaması geniş bir ilgi uyandırırken, asıl muhatap olan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünde gerekli ilgiyi uyandırmadı. Kocaalp, Polonya'ya giden MTA güreş kafilesini taşıyan özel seyahat şirketinin kendilerini araç olarak kullanıp kaçakçılık yaptığını bu şirketi MTA kulübüne, güreş federasyonundan bir yetkilinin önerdiğini açıklamıştı.

BTGM'de görev yapan bir federasyon memurunun verdiği bilgiye göre federasyonların bir çoğunun kaçakçılık yapan turizm ve seyahat acentaları ile içli dışlı olduğu, ayrıca yalnız spor kafileleri değil, sporcuların da bazı kişiler ile spor malzemesi sahiplerince dışardan kaçak spor malzemesi getirilmesinde araç olarak kullanıldığı öğrenildi.

Konu ile ilgili olarak BTGM yetkilileri sessiz kalırken, başbakanlık bünyesinde kurulmuş olan bakanlıklararası yurt dışı seyahatler komisyonu'nun bir yetkilisi, gerekli araştırmanın yapılacağını söyledi.

Başbakanlık bünyesinde kurulan bakanlıklararası yurt dışı seyahatler komisyonu, maliye, dışişleri ve talep sahibi bakanlığın bir temsilcisinden oluşmakta, komisyonda başbakanlıktan bir üst düzeydeki yetkili başkanlık etmektedir. Ortaya çıkan durumun araştırılması için yaptığımız çalışmalar sırasında, spor bakanlığını temsilen BTGM'den, danıştay kararı ile federasyon işleri daire başkanlığına dönen MHP eğilimli Orhan Kadıgil'in gönderildiği ortaya çıktı.

Bilindiği gibi MTA spor kulübü başkanı Salih Zeki Kocaalp daha önce gazetemizde yeralan açıklamasında «keşke Polonya'ya gitmeseydik. Bir seyahat şirketinin kaçakçılığında araç olarak kullanıldık. Sayın Şefik Kılıçaslan'ın söyledikleri çok doğru imiş. Biz o zaman tepki göstermiştik» dedi.

Futbol Federasyonu Kurulu'nun aldığı kararlar açıklandı

İstanbul (THA) — Futbol Federasyonun iki gündenberi İstanbul'da süren toplantısı sona erdi.

Federasyonun aldığı kararlar şu şekildedir:

1. Yabancı uyruklu 2 futbolcu ile ilgili olarak Galatasaray kulübünün yaptığı yeni müracaatın tahkikine

2. Genel müdürlüğümüzün yaptığı ankete cevap olmak üzere geçen toplantıda kurulumuzun yabancı uyruklu futbolcuların Türkiye'de oynama şartları hakkında vermiş olduğu kararın basında yanlış yer aldığı saptandığı, alınan kararın Türkiye'de oynayacak yabancı uyruklu futbolcunun 25 yaşından küçük olması ve kendi memleketinin o sene 1. lig takımlarında oynamış bulunması (Avrupa ve Amerika) veya son iki yıl içinde ülkelerinin ulusal futbol takımlarının müsabakalarında en az 3 defa yer alması şeklinde olması itibariyle 25 yaşından küçük olanlar için ulusal olma mecburiyeti olmadığına,

3. Sporcu kafilelerinin devlet nakil araçlarından yüzde 50 indirimli tarifeden yararlanmaları yolundaki 3530 sayılı yasanın 23. maddesinin işlerlik kazanması için Ulaştırma Bakanlığına başvurulmasına,

4. Tekirdağ, Kırklareli, Edirne ve Çanakkale illeri amatör kulüplerin istek ve sorunlarını kulüplerin temsilcileriyle tartışmak üzere gelecek toplantının 8-9 Eylül 1979 tarihlerinde Edirne'de yapılmasına karar verildi.

110 Bin işçinin spor adı altında ödediği faturanın yıllık tutarı 7 milyon lira...

● İşçiyle hiç bir ilişkisi bulunmayan Tekel Gençlik Kulübü adına yapılan kesenekler, Tek Gıda - İş Sendikasının yönetimiyle Tekel yönetimi arasında danışıklı dönüşüklü planlandı

● 110 bin işçinin spor yapması olanağı kesinlikle yoktur. İşçilerin başında tüneyen sarı sendikaların bu tür oyunlarının bozulması konusundaki yayınlarımız Tekel işçilerini de harekete geçirdi...

İşçiler Tekel'de de spor adına soyuluyor

İstanbul (Politika) — Spor Kılıflı sömürünün bir kolu da, Tekel işçilerine uzanarak 110 bin Tekel işçisinin de yılda yedi milyonluk alınterini yuttuğu öğrenildi.

Tekelde çalışan işçilerle hiç bir ilişkisi olmayan Tekel Gençlik Kulübü adına yapılan kesenekler, Tek Gıda İş sendikası yöneticileri ile Tekel yönetimi arasında danışıklı planlandı. Şimdi Toplu İş sözleşmesi gereği her ay işçilerden 5'er lira kesiliyor. Kesilen paranın aylık tutarı olan 550 bin liranın üçyüz bin lirası Tekel Gençlik Kulübüne aktarılıyor.

Tekel Gençlik Spor Kulübünün başında Genel Müdür Yardımcısı Selahattin Uçankaya ile Türk-İş'in yeni başı İbrahim Denizcier bulunuyorlar.

MC döneminde sporcu olarak görev yapanların hemen hepsinin faşist koman dolar olduğunu belirten Tekel işçileri, Tekel G.K.-nın Cevizli'deki merkezinden, Cevizli sigara fabrikasında sınıf ve kitle sendikacılığı yolundaki gelişmeyi durdurmak için boksör, güreşçi ve futbolcu adı altında ki bu faşistlerin işçilere saldırdığını da söylediler.

Öte yandan sarı Gıda İş Sendikasının özünde bulunan uzlaşmacılıkla işverenin elele vermesi sonunda, spor adına sömürüldüklerini de belirten Tekel işçileri spor aidatı adı altında milyonları bulan bu kesenaği soygun olarak değerlendiriyorlar. İşçiler «çalışma Bakanlığının bu konudaki kararını merakla bekliyoruz.» dediler.

Tekel'de çalışan 110 bin işçinin bir dolu sorunu bulunurken sendikanın işverenle anlaşıp bir de spor kılıfıyla alınterlerine göz koyması işçiler arasında tepkiyle karşılanıyor.

Bayanlar Yüksek Atlama eski dünya rekortmeni Rossemarla Ackerman

Demokratik Almanya Dünya Atletizm Kupası'na katılacak ekibini belirledi

● BERLİN'DE YAPILAN SEÇMELER SONUCUNDA BELİRLENEN DEMOKRATİK ALMANYA ATLETİZM EKİBİ DÜNYA ŞAMPİYONASINDA BİRİNCİLİK İÇİN YARIŞACAK

Berlin (AA) — Berlin'in Karl Marx Stadında 26.000 seyirci önünde yapılan Demokratik Almanya Atletizm Şampiyonasında, iki hafta sonra Montreal'da yarışacak olan Demokratik Almanya Dünya Kupası Atletizm Ekibi son şeklini aldı.

110 metre engellide Thomas Munkelt 13.60 saniye ile birinci olurken beşinci kez Demokratik Almanya şampiyonluğunu kazandı.

Bayanlar 100 metre engellide ise, Demokratik Almanya'yı Kerstin Claus temsil edecek. 20 yaşındaki koşucu, finali 12.87 saniyede aldı.

Diskte dünya rekortmeni Wolfgang Schmidt 66.26 metre ile birinci olurken, bayanlar cirit atmada olimpiyat şampiyonu Evelin Jahl 68.04 metreyle Dünya Kupası ekibine girdi.

Bayanlar yüksek atlamada Rosemarie Ackermann 1.92 metreyi geçti, 1.96'da takıldı.

Bayanlar 400 metrede Christina Brehmer ile Gabrielle Kotte 50.70 saniyelik dereceyle birinci oldular. Demokratik Alman haber ajansı «ADN» ipi aynı anda göğüsleyen iki yarışmacının da «ortak birinci» ilan edildiklerini söyledi. 200 metre bayanlarda ise yarışı 22.05 saniye ile Marita Koch aldı.

Marlies Goehr 100 metre bayanlarda 11.09 saniye ile birinci geldi, erkekler yüksek atlamayı da 2.28 metreyle Rolf Beilschmidt kazandı.

38. Balkan Oyunları Atletizm Yarışmalarında takım halinde 34,5 puanla beşinci olduk.

Maratonda Ballı ikinci Terzi dördüncü oldu

● Bulgaristan hem erkeklerde hem bayanlarda birinci oldu

38. Balkan Oyunları Atletizm Yarışmaları dünkü maraton yarışıyla kapandı.

Bulgaristan'ın hem erkeklerde, hem bayanlarda birinci olduğu atletizm yarışmalarında, Türkiye Atletizm Takımı 34,5 puanla beşinci oldu...

Dün koşulan maraton yarışmasında büyük umudumuz Veli Ballı 2.25.17 ile ikinci oldu ve gümüş madalya kazandı. Diğer maratoncumuz Mehmet Terzi ise 2.30.45 ile dördüncü olurken, maraton yarışını 2.21.20 ile bitiren Yunanistan'lı Kuzis birinci oldu.

———o———

Basketbol Federasyonu Efes Pilsen'in şampiyonluğunu onayladı

Basketbol Federasyonu Efes Pilsen'in şampiyonluğunu, Eczacıbaşı'nın ikinciliğini, Karşıyaka'nın üçüncülüğünü, Tofaş - SAS'ın da dördüncülüğünü onayladı.

Federasyon bu kulüplere birer yazı göndererek, durumu kendilerine bildirdi. Ayrıca Avrupa Kupaları'nda Türkiye'yi temsil edecek bu kulüplerin oyuncularına FİBA lisansı çıkarılması için gerekli formları da gönderdi.

Avrupa Yüzme Kupalarını erkeklerde Sovyetler, bayanlarda Demokratik Almanya kazandı

Londra — Hafta sonunda Londra ve Hollanda'nın Utrecht kentlerinde yapılan Avrupa yüzme kupalarını erkeklerde Sovyetler Birliği, bayanlarda ise Demokratik Almanya kazandı.

Londra'daki erkekler kupasında, Sovyet yüzücüleri 15 altın madalyanın 11'ini kazanarak 150 puanla şampiyon oldular. İkinciliği 111.5 puanla F. Almanya, üçüncülüğü 99 puanla Demokratik Almanya, dördüncülüğü 78.5 puanla Macaristan, beşinciliği 74 puanla İtalya ve sekizinciliği de 26 puanla İsveç kazandılar.

Crystal Palace'da yapılan kupanın son gününde, 200 metre kelebekte Sovyet Sergei Fesenko 1 dakika 59.34 saniye ile yeni bir Avrupa rekoru tesis etti. Bir gün önce 100 metre kelebekte Avrupa rekorunu yeniliyen Demokratik Alman Roger Pytell ise, bu yarışta ikinci geldi.

BAYANLARDA

Utrecht'te yapılan bayanlar Avrupa kupasında, Demokratik Almanya 14 müsabakada 10 altın madalya ile rahat bir birincilik kazandı. Aralarında Barbara Krause ve Andrea Pollack gibi dünya rekortmenlerinin bulunduğu Demokratik Alman ekibi 136 puan topladı, Sovyet ekibi ise 96 puanla ikinci geldi. Üçüncülüğü 92 puanla Hollanda kazandı.

Demokratik Alman ekibinin en gençlerinden biri olan Heike Rehne, 200 metre kelebekte 2 dakika 11.12 saniye ile birinci gelirken, ikinci gelen İngiliz Ann Osgeroy'nin altı saniye önünde yarışı tamamladı. 200 metre sırtüstünde ise,

Sovyet Larissa Gorşakova, Demokratik Alman Birgit Treiber'i çok az bir farkla mağlup ederken, 2 dakika 15.90 saniyelik bir derece sağladı.

Hiç bir Dünya ve Avrupa rekorunun kırılmadığı kupada F. Almanya 82 puanla dördüncü oldu. F. Almanya'yı İngiltere (77) Fransa (42.5), Belçika (36) ve İsveç (30.5) izlediler.

Ankara Mektubu
Hasan Uysal

Yurtdışı sportif gezilerde kaçakçılık!

MTA Spor Kulübü Başkanı Salih Zeki Kocaalp ile güreş takımlarının Polonya'da yaptığı seyahatle ilgili olarak sohbet ediyorduk. Salih bir ara seyahat acentası ile ilgili olarak başından geçenlerden bahsetti. Kızgındı, ama sanki çok doğal bir şeyden söz eder gibiydi. "Daha bir ayrıntılı olarak yeni baştan anlat" dedim elimde olmadan. Bu olayı biz manşetten verdik. Tepkisi değişik yerlerden geldi. BTGM tınmadı bile...

HABER bizim gazetede çıktıktan sonra, Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı Şefik Kılıçaslan ile görüşmek istedim. Fazla bir açıklama yapmadı. Kimbilir bu konularda neler neler anlatılabilirdi. Çünkü Şefik bey federasyonların seyahat kadrolarının kısılmasını istedikçe spor düşmanı ilan edildi, hatta milletvekilleri ve bakanlar aracılığıyla şikayet bile edildi. En iyi kaynak yine bizim BTGM'den çıktı. Genel Müdürlüğün bürokratları sessiz kalırken haberi okuyan bazı memur arkadaşlarımız bize bir çok bilgi verdi. Aldığımız bilgileri tek tek yazmaya kalksaydık sanırım tam bir destan olabilirdi. Türkiye'de kaçakçılık olayları artık yaşantımızın bir parçası oldu. Belki bu olayları bu sistem içinde kanıksar olduk. Buraya kadar iyi ama ağzına kadar pislik içinde bulunan sporumuzun içinde bir kaçakçılığı görmemiştik... Sonunda onu da gördük. Ve öğrendik ki yalnız sporcuları taşıyan seyahat şirketleri değil, sporcularımız içinden bazıları da spor mağazaları için kaçak malzeme getirmekte aracı olarak kullanılıyormuş.

ŞİMDİ biz "Yurt dışı spor yarışmalarına gidilmesin" desek çok iyi biliyorum ilk tepki sporcularımızdan gelecektir. "Zaten olanaksızlıklar içinde çalışıyoruz, devletten herhangi bir destek göremiyoruz. Siz de kalkmış tek avantajımız var onun da önlenmesini istiyorsunuz" diyecekler.

YURT dışı spor çalışmaları için federasyon başkanları niye can siperhane çalışıyorlar sanıyorsunuz?

"OLANAKSIZ efendim... Beş sporcumu gönderemem. 15 sporcumunda gitmesi gerekiyor. Ben ona göre plan yaptım, sonra sporcularıma, "Siz gidiyorsunuz öbürleri kalsın" diye nasıl derim efendim. Bu cümleleri neden kullanıyorlar dersiniz? Sizin yurt dışına gitmenizin hakkınız olduklarını bildikleri için mi? Oysa sizin sosyal güvenceniz ve sağlığınız için bu kişilerin uğraş verdiğine hiç tanık oldunuz mu? Tabii ki hayır. Peki neden yurt dışı seyahatleri için kahramanlar gibi çarpışıyorlar... Gayet açık: Örneğin tek sporcu ile 10 yöneticinin gitmesi mümkün olamaz da onun için. Bu nedenledir ki, kafiledeki sporcu sayısının çok olması gerekir!

NE diyor bir yurtsever yönetici "Yabancı ülkelerden borç olarak aldığımız her kuruş bağımsızlığımızdan bir dilim daha götürüyor. Bu nedenle dövizimizi zevk ve eğlence yerine daha akıllı alanlarda kullanmalıyız» Siz gitmeseniz bu dövizler daha akıllıca işlerde mi kullanılacak? Hayır. Ancak biz üzerimize bu konuda düşeni yapıp örnek olmalıyız.

Bayan eskrimcilerimiz kaldıkları otelde huzursuz ediliyor

Ankara (Politika) — Akdeniz Oyunlarına hazırlık çalışmaları yapmak için Ankara'da kampa alınan ve federasyonları tarafından bulunan otelde kalan 5'i kız toplam 20 eskrim cimizin başı aksilikten bir türlü kurtulamıyor.

Kampın başladığı ilk gün yemek yedikleri lokantada yemeklerinin içinde böcek ve sineklerle karşılaşan sporcularımız ertesi gün lokantaları değiştirdiler.

Kampa başlayalı henüz bir hafta bile geçmeden bu kez de kamp için bulunan otelin personellerinden birisi gece yarısı kilitli kapıyı açarak bayan sporcularımızın kaldığı odaya girdi. Rastlantı eseri ufak bir tıkırtı ile uyanan bayan sporcularımızın bağırması üzerine sapık personel yakalandı. Otelde meydana gelen olay üzerine göz altına alınan sanık bir gün sonra ise serbest bırakıldı.

Olayın meydan geldiği otelin sahibi, son günlerde «inek karşılığı futbolcu satışı» nedeni ile gazetelere geçen, Ankara'da futbolcu simsarı olarak isim yapan Avni Bulduk...

Eskrimcilerimiz hâlâ aynı otelde kamp çalışmalarını sürdürüyorlar. Olayın meydana geldiği «Bulduk» otelde sporcular kalırken «yabancı çalıştırıcıya karşı ayıp olur, onun için iyi otelde kalmamız gerekiyor» diyerek, eskrimcilerimizi çalıştırmak için gelen Alman çalıştırıcı ve bayan tercüman «Stad» otelde kalıyorlar. Gündüz çalışmada beraber olan çalıştırıcı ve sporcular, gece ayrılıp ayrı otele gidiyorlar.

Fenerbahçe bu gece Trabzon'la oynuyor

Fenerbahçe Futbol Takımı bu gece İstanbul İnönü stadında saat 20.00 de Trabzonspor'la oynuyor.

Eskişehirspor yengisiyle giderek form yolunda olduğunu kanıtlayan sarı - lacivertlilerle, F. Almanya'da başarılı sonuçlar alan geçen yılın Türkiye Şampiyonu Trabzonspor'un yapacağı karşılaşmanın zevkli geçmesi bekleniyor...

YURTTA SPOR

Ulusal Basketbol Takımımızın aday kadrosu açıklandı

Yunanistan'ın Atina kentinde yapılacak olan Balkan Basketbol Şampiyonasına katılacak ulusal takımımız açıklandı.

Antrenör Rüştü Yüce ile Yardımcısı Erdal Poyrazoğlu'nun çalıştıracağı Ulusal (A) basketbol takımımız aday kadrosunda şu sporcular bulunuyor:

Efe, Necati, Melih (Eczacıbaşı), Mehmet, Aytek, Doğan, Necdet, (Efes Pilsen), Cihangir (Tofaş Sas), Serdar, Sabri (Yenişehir İstanbul Bankası), Erman (Beşiktaş), Sadi (Karşıyaka).

Ulusal (A) basketbol takımımız 14-18 Eylül tarihlerinde Atina'da Balkan Basketbol Şampiyonasına katıldıktan sonra Akdeniz Oyunlarına iştirak etmek üzere Yugoslavya'nın Split kentine geçecek. 15 Ağustos tarihinden itibaren kendi bölgelerinde çalışmaya başlayacak olan ulusal (A) takımımız adaylarının menecerliğini Şebahattin Mer dan yapacak.

Göztepe-Altay bu gece karşılaşıyor

Göztepe kulübü başkanı Selamet Batur «Bu gece yeni transferlerimizden kurulu tertibimizle ilk defa kendi seyircimiz önüne çıkıyoruz. Taraftarlarımıza bir tür hesap verme olan bu maçta dostça bir futbol oynamak amacındayız. Romanya'da sakatlanan İsmet'le Bülent'i Altay maçına yetiştirmeye çalışıyoruz» dedi.

Spor Bakanlığı Bisiklet Yarışları Bursa'da yapılacak

Bisiklet ve Motosiklet Federasyonu tarafından düzenlenen Gençlik ve Spor Bakanlığı Bisiklet Yarışları Cumartesi ve Pazar günleri Bursa'da yapılacak..

Bisiklet ve Motosiklet Federasyonu Genel Sekreteri Tekin Acar'ın verdiği bilgiye göre Gençler ve Büyüklerde yapılacak yarışmalara tüm lisanslı bisikletçiler katılabilecekler...

Samsun'da kapalı yüzme havuzu yapımına başlandı

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünce Samsun'da yapılması planlanan kapalı yüzme havuzunun inşaatına başlandığını açıklayan yetkililer havuzun 30 milyona mal olacağını belirttiler. Kapalı Yüzme Havuzunun 1981 yılında tamamlanması bekleniyor.

Dumanlı: «Eskişehir ligde ilk dörde girecektir» dedi

Oynadıkları iki maçıda kaybettiklerini ancak ortaya koydukları oyundan memnun olduğunu açıklayan Dumanlı, «Her iki maçta da eksiklerimizi gördük, ancak bu maçlar lig için ölçü olamaz. Hatalarımızı en kısa zamanda kapatma yoluna gideceğiz. Bu yıl ligde ilk dörde gireceğiz» dedi.

Akdeniz Oyunlarına katılacak Kürek Takımı açıklandı

Yugoslavya'nın Split kentinde yapılacak olan Akdeniz Oyunlarına katılacak ulusal kürek takımımız bugün Kürek Federasyonu Başkanı Nihat Usta tarafından açıklandı. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünde düzenlediği bir basın toplantısı ile ulusal kürek takımımızı açıklayan Usta, ulusal takımın Fenerbahçe ve Galatasaray'lı kürekçilerden oluştuğunu belirtti, «Akdeniz Oyunlarında amacımız sonlarda kalmamaktır» dedi.

Kürek Federasyonu Başkanı Nihat Usta'nın yaptığı açıklamaya göre ulusal kürek takımımız şu isimlerden oluşuyor:

Fenerbahçe'den: Hasan, Recep, Ertuğrul, Bülent, Can.

Galatasaray'dan: Yunus, İlhan, Faruk, Haldun.

Kürekte dünya şampiyonasına katılmıyoruz

Kürek Federasyonu Başkanı Nihat Usta Yugoslavya'da yapılacak olan dünya kürek şampiyonasına katılmayacağımızı açıkladı.

11 Ağustos tarihinde Ankara'da yapılan Türkiye kürek şampiyonasında kürekçilerimizin beklenen dereceleri elde edemediğini söyleyen Usta, bu nedenle dünya kürek şampiyonasına katılmayacağımızı belirtti ve şöyle devam etti:

«Yugoslavya'da 26, 27 ve 28 Ağustos tarihlerinde yapılacak olan Dünya Kürek Şampiyonasına federasyon olarak katılmama kararı aldık. Bu kararı alırken kürekçilerimizin son Türkiye şampiyonasında elde ettikleri sonuçlara baktık. Yugoslavya'ya Turistik bir gezi yapmamak için Dünya Şampiyonasına katılmayacağız.»

CIA ve Çin Gizli Servisi'nin Pol Pot'a paralı asker devşirdikleri kanıtlandı

● DEVRİK REJİMİN ASKERLERİ ÜZERİNDE DAHA PEK ÇOK BELGE BULUNDU

Dış Haberler Servisi — Kamboçya'nın batı bölgelerinde yakalanan Pol Pot rejimi askerlerinin üzerinden, «CIA ve Çin gizli servisleri aracılığıyla Pol Pol'a yardım etmek üzere paralı askerler gönderildiğine ilişkin belgeler çıktı. Kamboçya Dışişleri Bakanlığından yapılan açıklamada, Pol Pot rejiminin tamamen temizlenmesi sırasında batı bölgelerinde ve Tayland sınırına yakın yerlerde yakalanan Pol Pot askerlerinin üzerinden çıkan belgelerden, Pol Pot'un paralı asker kullandığının anlaşıldığı bildirildi. Açıklamada, Kamboçya devrimci hükümetine karşı direnen Pol Pot askerlerinin Tayland'daki üslerine yerleştirilmek üzere CIA'nın paralı asker sağladığı, bunların üslere gönderilmesi işini de Çin gizli servislerinin üstlendiği belirtildi. Bu davranışlarla Pekin yönetiminin ve ABD'nin Kamboçya'nın içişlerine kabaca karıştıklarının ortaya çıktığı belirtilen açıklamada ABD ve Çin kınandı.

POL POT DİPLOMATLARI DA KATLETTİ

Öte yandan Kamboçya'da kanlı bir rejim yaratan maocu Pol Pot kliğinin, ülkenin birçok diplomatını da katlettiği açıklandı. Pol Pot döneminin Cezayir Büyükelçisi, kendisiyle birlikte Sovyetler, Romanya, Macaristan, Çekoslovakya ve Bulgaristan Büyükelçileri de dahil birçok diplomatın toplama kamplarına götürüldüğünü, daha sonra Kamboçya'nın Sovyetler ve Romanya Büyükelçilerinin öldürüldüğünü söyledi.

Sovyetler Birliği'nde 7 dakikada 7 iş bulmak mümkün

● Gösterilen işler arasında seçim yapmak olanağı var

bir dakika

GEÇENLERDE ABD'nin O'Claire kentinde ilginç bir yarışma yapıldı. 13 yarışmacının katıldığı yarışmada tükürüğünü 19,3 metreye atan George Nadnick birinci geldi. Ama Nadnick'in göbeği düştü.

Emperyalizmin propoganda araçlarının, Sovyetler Birliği'nde işsizliğin büyük boyutlara vardığı yolundaki iddiaları yaygınlaştırmalarına çok kızan **Moskovskaya Pravda** yazarlarından **Tatyana Novikova**, Moskova'daki meslekdaşlarını toplayıp ülkesinde iş bulmanın tam 7 dakika sürdüğünü kanıtladı. Ulyanovska Uliza İş Bulma Merkezi'ne giden Tatyana Novikova, niteliklerini, evinden ne kadar uzaklıkta bir iş aradığını, ortalama olarak ne kadar kazanmak istediğini bir bilgisayara verdi. Bütün bu işlemler beş dakika sürdü. İki dakika kadar «düşünen» bilgisayar, Tatyana'ya tam 7 iş önerisi getirdi: Yazar, öğretmen, bir enformasyon bürosunda görev, kitaplıkta görev, yayınevinde düzeltmenlik, gazeteci, çevirmen.

Tatyana Novikova, toplam 7 dakika içinde eline ulaşan önerileri düşünmedi bile, çünkü o Moskovskaya Pravda'nın yazarıydı. Ama bir başkasının, bu yedi olanağın hangisini seçmesi gerektiği konusunda uzun uzun düşünmesi gerekecekti.

Bazı gruplar, basın yasasına karşı çıkmaya devam ediyor.

Yabancı gazeteciler İran hakkında yalan haber yayamayacak

● Yeni düzenleme sonucunda İran'daki gerçekleri çarpıtan gazetelerin muhabirlerine karşı önlem alınacak

● Kapatılan gazete ve dergilerin, Şah dönemi artıkları tarafından çıkarıldıkları öne sürüldü

Dış Haberler Servisi — İran'da yeni basın yasasına karşı çıkan bazı grupların olaylar çıkartmaya devam ettikleri bildirildi. Bu arada çıkan çatışmalarda yaralananların bulunduğu, görevlilerin havaya ateş açmak zorunda kaldığı haber verildi.

Bu arada yabancı gazeteciler için onaylanan yeni yasa da yürürlüğe girdi. İran'da görev yapacak gazetecilerin gerçeği yansıtmamaları ve uydurma ve yalan haber yaymaya devam etmeleri durumunda, ilkönce uyarılacak, daha sonra da derhal sınır dışı edilecek.

Yönetmeliğe göre, yabancı gazeteciler, İranlı hükümet yetkilileri ile ancak, Ulusal Yönetim Bakanlığı'nın atayacağı mihmandarların huzurunda görüşme yapabilecekler.

İran'da ikamet etmeyi planlayan yabancı gazeteciler, geliş tarihinden en az iki ay önce vize alacaklar. Ancak ülkede 15 günden az kalmayı tasarlayan yabancılar, Tahran'da Ulusal Yönetim Bakanlığı Yabancı Basın Şubesine başvurarak basın kartı alabilecekler.

Yabancı basın temsilcileri, kendi yayın organlarında İran İslam Devrimi aleyhinde veya İran halkı aleyhinde çıkabilecek yazılardan da sorumlu tutulacaklardır. Bu takdirde, temsilciler, İran kanunlarına göre yargılanacaklardır.

Bu arada bir açıklama yapan Ulusal Yönetim Bakanı Nasır Mincani, kapatılan dergi ve gazetelerin, Şah döneminin milletvekilleri, yöneticileri ile İsrail yanlıları tarafından çıkarılmakta olduklarını, açıkladı.

Prensa Latina Associated Pres ile anlaşma imzaladı

Dış Haberler Servisi — Küba resmi haber ajansı Prensa Latina ile Amerikan Associated Press haber ajansı arasında bir sözleşme imzalandı. Havana'da imzalanan anlaşmaya göre, iki ajans, birbirlerinin haberlerini dağıtabilecekler. Bilindiği gibi Prensa Latina, Fransız AFP, İngiliz Reuter ve Sovyet TASS ajanslarıyla da özel anlaşmalar imzalamış bulunuyor.

İran Hükümeti 17 Ağustos'u «Filistin ve Kudüs Günü» ilan etti

Şam (A.A.) — İran hükümeti, bu yıl Ramazan ayının sonuncu Cuma günü olan 17 Ağustos'u «Filistin ve Kudüs Günü» olarak ilan etmeyi kararlaştırdı.

İran Hükümeti bu yolda almış olduğu kararı, İran'ın Şam'daki işgüderi İbrahim Kalebegi aracılığıyla Suriye Dışişleri Bakan Yardımcısı Nasır Kaddur'a bildirdi.

PERU'DA ÖĞRETMENLER GREVİ SÜRÜYOR

Lima (A.A.) — 69 günden beri grevde olan Perulu ilk ve ortaokul öğretmenleri, iki gün önce hükümetin yaptığı ücret artışını aldatmaca olarak nitelendirdiler ve eylemlerini sürdürme kararı aldılar.

Peru'da eğitim alanında çalışanların tek sendikası olan ve 140 bin öğretmenin yüzde 90'ını bünyesinde toplayan «Sutep» ayda 43 dolarlık bir artış isterken, hükümet, aylık 16 ila 31 dolar arasında artış verdi.

BREZİLYA'DA SİYASİ TUTUKLULAR AÇLIK GREVİNDE

Rio de Janeiro (A.A.) — Hükümetin af tasarısı dışında bırakılmalarını protesto etmek için açlık grevine başlayan 14 siyasi tutuklunun, eylemlerini 22 günden beri sürdürdükleri açıklandı. 8-9 kilo zayıflayan grevciler, muhalefet partisi «Brezilya Demokratik Hareketi» üyeleri ve koşulsuz genel bir af isteyen çeşitli örgütlerin üyeleri tarafından ziyaret edildiler.

ABD'DE İNSAN HAKLARINI SAVUNAN 60 KİŞİ TUTUKLANDI

Dış Haberler Servisi — Amerika'da insan haklarına saygı gösterilmesi için gösteri yürüyüşü yapan siyahlardan 60 kişi tutuklandı. Kentten kente yürüyüş yapan gösteri kolu, 2 bin siyahın hükümlü bulunduğu bir hapishanenin önünde gösteri düzenleyince, polis müdahale etti. Göstericileri ağır şekilde döven polis birliklerinin 60 kişiyi götürdüğü bildiriliyor. Tutuklananlar arasında, Amerikalı insan hakları savunucusu ve yürüyüşün liderliğini yapan Dick Gregory'nin de bulunduğu bildiriliyor.

KOZMONOTLAR UZAYDA TIBBİ KOTROLDAN GEÇTİ

Dış Haberler Servisi — 25 Şubat'tan bu yana Salyut-6 uzay istasyonunda bilimsel çalışmaları yürüten ve uzayda kalma rekoru kıran Vladimir Liyakov ve Valeri Riyumin'in uzayda son tıbbi kontrollerinin yapıldığı bildirildi. İki kozmonotun, yeryüzüne dönme hazırlıklarının bir aşaması olan muayenelerde çok sağlıklı oldukları saptandı.

Kozmonotların, bitkilerin uzay koşullarına insanlardan daha zor alıştıklarını saptadıkları bildiriliyor. Kozmonotların bu arada uzayda soğan yetiştirdikleri de açıklandı.

Bayer'in bağlı olduğu İG-Farben ilaç tekeli, kitle kırımında kullanılan Cyclon B gazını üretmişti

Hitler'i Hitler yapan tekeller günümüzde de faaliyette

● İG - Farben (Bayer), Krupp, Siemens, vb. Hitler'i iktidara getirmişlerdi. Daha sonra nazi toplama kamplarından getirilen onbinlerce insanı işletmelerde esir gibi çalıştırdılar. Açlık ve yorgunluktan bu işletmelerde onbinlerce insan öldü. Bu tekeller günümüzde neo - faşist eğilimlerin baş destekçisi durumundalar

● Bayer şirketinin önemli yöneticileri nazi toplama kamplarında insanlar üzerinde vahşi tıp deneyleri yapmaktan Nürnberg'de yargılandılar

● KULLANILMAK ÜZERE BEKLEYEN KATI **CYCLON B** PARÇACIKLARI. **RUDOLF HESS** BU ZEHİRLİ GAZ İÇİN ŞÖYLE DİYOR: **«ENDİŞELERİM GEÇTİ. YAHUDİLERİN KİTLESEL OLARAK YOK EDİLMESİ YOLUNU BULDUK.»**

2. Dünya Savaşı öncesinde Almanya'daki büyük tekeller, Hitler'in Nazi Partisi'nin güçlenmesini, iktidara gelmesini ve **«dünya fethi»** planlarının hazırlanmasını sağladılar. Diğer emperyalist ülkelerdeki tekellerin, özellikle ABD tekellerinin elbirliğiyle Hitler'i parasal bakımdan beslediler, isimlerini, şöhretlerini onun emrine verdiler. Nazi hükümetinin muazzam silahlanma programının gerçekleştirilmesini bu tekeller sağladılar. Daha sonra savaş sırasında, gerek Alman emekçilerinin gerekse toplama kamplarındaki yahudilerin, çingenelerin ve çeşitli uluslardan savaş esirlerinin canice sömürülmesiyle bu tekeller eşi görülmedik kârlar elde ettiler.

● TOPLAMA KAMPLARINDA ZORUNLU ÇALIŞMA

Hitler'in toplama kamplarında toplanan insanların önemli bir bölümü, faşist Almanya'nın tekellerinin işletmelerinde zorla çalıştırılıyordu. Bu insanlar, 5-10 kilometrelik yolu hergün yaya yürüyorlar, kamp giriş-çıkışındaki yoklamalarda sabah-akşam 1-2 saat ayakta bekliyorlar, çok kötü besleniyorlardı. Bu işçilerden en çok dayanabilenleri 3-4 ay içinde açlık ve yorgunluktan ölüyordu. İşletmelerde çalışamayacak kadar güçsüz düşenler SS subayları tarafından **«ayıklanıyordu»**, yani gaz odalarına gönderilerek yok ediliyordu. Hitler iktidarı tarafından yaratılmış olup nazizmin güçlenmesinde çok büyük bir rol oynayan IG- Farbenindustrie tekelinin işletmelerinde 30 bin insan bu şekilde yok oldu. Toplama kamplarından alınan yarım milyondan çok insan, silah, kimya, madencilik gibi bütün endüstri dallarında çalıştırılarak nazi savaş makinesi güçlendirildi.

● CYCLON B : İNSAN YAŞAMI ÜZERİNE TİCARET

IG-Farben'in ürettiği Cyclon B adındaki zehirli gaz yüzbinlerce insanın öldürülmesinde kullanıldı. IG-Farben bunun karşılığında yüzbinlerce mark kazanıyordu. 6-7 kilosu 1500 kişiyi öldürebilen bu gazdan toplama kamplarında 20 bin kilo kullanılmıştı IG-Farben, nazilerin kullandığı zehirli gazların yüzde 95'ini üretmişti. Rudolf Hess'in anılarında Cyclon B'nin kullanılışı hakkında şunlar yazıyor: «Endişelerim sona erdi. Yakında Yahudileri kitle halinde yok etmeye başlamamız gerekiyordu ve ne benim ne de Eichmann'ın bunu nasıl becerebileceğimiz hakkında hiç bir fikrimiz yoktu. Şimdi gazı (Cyclon B) ve nasıl kullanılacağını bulmuş bulunuyoruz.» Küçük katı parçacıkları halinde hazırlanan Cyclon B kullanılarak yapılan ilk kitle kırımı 3 Eylül 1941'de 600 Sovyet savaş esiri ve 250 kamp esiri üzerinde uygulandı.

● BAYER'İN MARİFETLERİ

İG-Farben'in Nurnberg'de yargılanan 23 yöneticisinin önemli bir bölümü Bayer'in yöneticileriydiler. Bu kişiler, barışa ve insanlığa karşı suç işlemekle, talan yapmak ve zorla insan çalıştırmakla suçlanıyordu. IG- Farben'in nazi Almanyasının kullandığı patlayıcı maddelerin yüzde 84'ünü üretmiş olmasının yanısıra bu yöneticiler, insanlar üzerinde yapılan kimyasal **«deney»**lerin uygulayıcılarıydılar. Bir çok kampta insanları öldürmek için kullanılan 3582 ve BC 1034 karışımları ve Rutenol ile esirleri zehirlemişlerdi. Bayer'in birçok yabancı, kolu, nazilerin casusluk ve beşinci kol faaliyetlerinin merkezleri olarak hizmet etmiş, özellikle Latin Amerika'daki kolları, savaş sonrasından nazi savaş suçlularının kaçıp saklandıkları sığınaklar olmuştu.

Hitler'i iktidara getiren ve İkinci Dünya Savaşı'nı hazırlayan bu Alman tekellerinin bir bölümü günümüzde de varlığını koruyor. Uluslararası emperyalist tekeller, askeri-sınai kompleks, neofaşist eğilimleri besleyip büyütmeye çalışıyorlar. Bu durum, faşizme ve neofaşizme karşı savaşımda tüm antifaşist güçlerin uluslararası birliğini zorunlu kılıyor.

DIŞ POLİTİKA
HÜSEYİN BAŞ

Afganistan dize gelmeyecek

Afganistan Devrimi'nin 1978 Nisan'ında başarıya ulaşmasından bu yana ABD emperyalizmi Kabil'deki ilerici rejimi yıkmak için mezhep kışkırtmalarından sahte İslam dostluğuna, silah yardımından, diplomatik entrikalara, elinden geleni ardına koymamaktadır.

Geçen 5 Ağustos'da Başkent Kabil'in Güney-Doğu girişinde bulunan Bala-Hisar kışlasında Fanatik «Müslüman Kardeşler» örgütünün desteğinde bazı askerlerin devrimci Nur Muhammed Teraki rejimine karşı giriştikleri isyan hareketinin yarım gün içinde bastırılmasıyla, emperyalizmin ve onun bölgedeki maşalarının iştahları bir kez daha kursaklarında kalmıştır.

Ne var ki bu, emperyalizmle çok yönlü ilişkiler içinde bulunan gerici odakların tümüyle ortadan kaldırıldığı anlamına gelmemektedir. Bu açıdan bakıldığında Afganistan'a karşı girişilen tertiplerin daha geniş bir çerçevede yorumlanması gerekmektedir. Ortadoğu'da, Güney Yemen, Etiyopya ve İran devrimlerinden sonra ABD emperyalizmi Pekin'deki gerici kliğin de desteğiyle, devrim dalgasının Suudi Arabistan gibi, genelde emperyalizmle işbirliği içinde olan gerici Arap rejimleri etkileyebilecek boyutlara ulaşmaması için yoğun çabalar harcamaktadır. Nitekim devrimci Teraki rejimine saldırıların Washington'un gölgesinde kurulan Tel-Aviv - Kahire «ihanet ittifakı »ile aynı zamana rastlaması, salt bir rastlantı olarak görünmemektedir.

Afganistan devrimi ABD emperyalizmi için, her şeyden önce bölgede kurtuluşçu kıpırdamalara gebe olan gerici Arap ülkeleri açısından son derecede tehlikeli sayılmak gereken bir «örnek» niteliğindedir. Gerçi İran devrimiyle, ABD, körfez'deki güvenilir jandarmasını kaybetmiştir. Ama bu, kuşkusuz, tüm hareket yeteneğini yitirdiği anlamına gelmemektedir.

Önce, o artık herkesin iyice bellediği «eski şarkı», «Sovyet tehlikesi» piyasaya sürülmüştür. Bu eski şarkıya, ya da bayat yemeğe bakarsanız «Afganistan 16. Sovyet Cumhuriyeti olma» yolundadır. Kolaylıkla anlaşılacağı üzere ABD emperyalizminin bu «dostça» uyarıları, öncelikle emperyalist sömürü altındaki gerici Arap rejimlerine yöneliktir. ABD emperyalizmi, ayrıca, bu yalanlarla Afganistan'ın yeni rejimini Üçüncü Dünya ülkeleri nezdinde desteksiz bırakmayı da amaçlamaktadır.

ABD emperyalizmi Afganistan devriminin defterini dürmek için, aynı zamanda bölgedeki çekişmeleri kışkırtmaktan da geri durmamaktadır. Pakistan'ı, İran devrimini, Afganistan'a karşı kışkırtmak, Şiilerle Sünni'ler arasındaki mezhep ayrılıklarını körüklemek, İslamiyete karşı derin saygı ve bağlılığını defalarca en somut biçimiyle kanıtlamasına rağmen Teraki rejimini «din düşmanı »olarak tanıtmaya kalkışmak ABD emperyalizminin her yerde olduğu gibi Afganistan'da da uyguladığı oyunlar arasındadır. Oysa bu konuda çelişki olanca çıplaklığıyla ortadadır. ABD emperyalizmi ve yandaşları Şah'la birlikte kapı dışarı edildikleri İran'ın yeni rejimini, dolayısıyla da İslam dinini «fanatizm» ve «Ortaçağ karanlığı »ile karalamaya kalkışmışlardır. Bugün Afganistan'da tam aksi rolü benimsemişler, dini bütün müslüman kesilerek, Teraki rejimini «İslamiyete karşı» gösterme yönünde umutsuz çabalara girişmişlerdir. Salt bu bile, kuşkusuz anlamak isteyen için, ABD emperyalizminin tekerine çomak sokulan her yerde her türlü kışkırtıcılığı yapmaya hazır olduğunu göstermeye yetip artmaktadır.

Afganistan halkı kurtuluş savaşı deneyimi açısından hayli zengin bir geçmişe sahiptir. Büyük İskenderin, Timur'un, Cengiz Han'ın istilalarında bilenen Afgan halkı, tarih boyunca müstevliye karşı direnmiştir. Bu direnci ancak İngilizlerin iki yüzlü politikası kırabilmiştir. İngiliz sömürgeciliği Afgan halkını silah zoruyla dize getiremeyince, entrikaya başvurmuş, halkı birbirine düşürerek 1880 de ülkeye hakim olmayı başarmıştır. 1919 da İngiliz boyunduruğundan kurtulan ülkenin başına bu kez monarşi bela olmuştur. Her türlü özgürlüğün yasaklandığı monarşi döneminde bir avuç seçkin alabildiğine zenginleşirken, halkın ezici çoğunluğu benzersiz bir sefaletin kucağına terkedilmiştir.

1965 yılında Nur Muhammed Teraki'nin önderliğinde işçiler, aydınlar, zanaatkarlar ve radikal çözümden yana olan kişilerden oluşan gizli «Demokratik Halk Partisi» 17 Temmuz 1973 de ilerici ve yurtseverlerin de desteğiyle monarşiyi yıkmayı başarmıştır. Demokratik Halk Partisinin Programı ülkede Ulusal bir demokrasinin kurulmasını, Sosyalist bir toplumun gerçekleştirilmesi için ülkenin kapitalist olmayan yoldan kalkınmasını ve gelişmesini öngörmektedir. Ne var ki monarşinin yıkılmasından sonra ilan edilen ilk Cumhuriyetin başına getirilen Muhammet Davud hiç bir köklü değişikliğe yanaşmıyordu. Çok geçmeden de tüm ilerici unsurları işbaşından uzaklaştırmış, iktidarı yeniden büyük toprak ağalarının, sermayeci takımın ve gerici bürokratların eline verilmişti. Demokratik Halk Partisi bu durum karşısında ilerici subaylarla yeniden el ele vererek bir kez daha silaha sarılacaktı. Devrim 27 Nisan 1978 de başarıya ulaştı. Nur Muhammed Teraki'nin başkanlığında Afganistan Demokratik Cumhuriyeti ilan edildi.

Nur Muhammed Teraki ve Başbakan Amin yönetimindeki ilerici Afganistan rejimi kuruluşundan bu yana yüzyıllarca Ortaçağ karanlığında bırakılan yoksul Afgan halkını gerçekten kalkındırmak için, benzersiz güçlüklere karşın, olağanüstü savaş vermektedir. Afgan rejimi içte kalkınma savaşı verirken dışta da emperyalizme karşı olanca gücüyle direnmektedir. Emperyalizm ise bölgedeki çıkarlarına yeniden kavuşmak için elinden geleni ardına koymamaktadır. Müslümanı müslümana karşı kışkırtmakta, yanıltılmış insanların ellerine silah vermekte, dünya kamuoyunu aldatarak ilerici Afgan rejimini mahsur bırakmaya çalışmaktadır. Toprak ağaları ilerici ve gerçek toprak reformuyla ellerinden giden topraklarına kavuşmak için yoksul, okumasız, yazmasız köylüleri rejime karşı kıyama çağırmaktadır.

Türkiye'de Devrimci Teraki rejimini İslamiyete karşı göstermek isteyen gerici odaklar vardır. Bunlar, son zamanlarda ABD emperyalizminin güdümündeki uluslararası kitle iletişim araçlarına koşut olarak Afgan rejimine karşı kötüleme kampanyasına girişmişlerdir. Saygın dış politikadan, Üçüncü Dünya ülkeleriyle dayanışmadan söz eden Ecevit hükümetinin Afganistan karşısındaki tutumu ise kaygı vericidir. Dış politikamız bu konuda ilerde kuşkusuz faturasını pahalı ödeyeceğimiz muğlak bir davranış içindedir. Buna karşılık işçi sınıfımız halkımız, ilerici Afganistan rejiminin İslamiyete karşı olmadığını, tam tersine canı dişinde sömürgen emperyalizme asalak toprak ağalarına, talan eden bir avuç kapkaççı sermayeciye karşı kurtuluş savaşı vermekte olduğunun bilincindedir.

Afganistan Demokratik Cumhuriyeti, emekçi sınıfların, ilerici yurtseverlerin, onunla enternasyonalist dayanışma içinde olan Sovyetler Birliği ve tüm Sosyalist Dünya'nın etkin desteğiyle sosyalizmin esenliğine mutlaka ulaşacaktır. Bundan kimsenin kuşkusu olmasın.

Dünya turu

● **SOVYETLER** Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev, Kırım'daki **Uluslararası Çocuk Yılı Kampı**'nı ziyaret etti. 75 ülkeden çocukların konuk olarak tatilde bulunduğu kampta Leonid Brejnev, çocukların düzenlediği bir gösteriyi de izledi. Kampa katılan çocuklar adına bir grup temsilci, Leonid Brejnev'e teşekkür etmek için bir armağan sundular

● **BATI** Sahra'nın bağımsızlığı için savaşım veren Polisaryo Cephesi gerillaları, Fas'ın Lebuyrat köyüne yaptıkları baskında 92 Fas askerini saf dışı bıraktı.

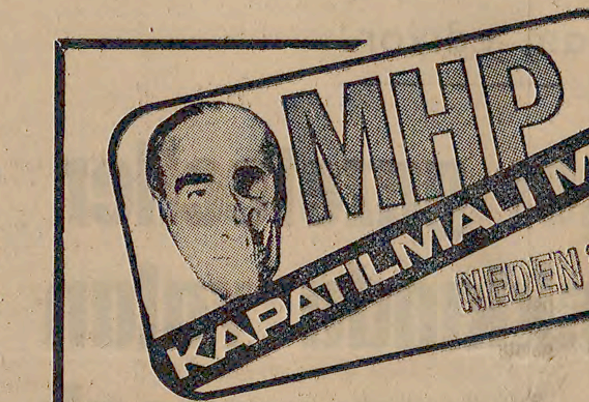

Politika yaygın bir soruşturmanın yayınına başladı. Faşist partinin «suç bağı» hergün yeni kanıtlarla beslenir. Başsavcılık'taki dosya sayıları kabarırken, ilerici kamuoyu yoğun olarak tek bir istemi savunuyor, «MHP Kapatılsın, Cangüvenliği Sağlansın!» belgisini yükseltiyor. Politika yeni dönemine başlarken «Kitlelerin Sesi, Sözü» olan bir gazete olmayı hedefledi.

Başlattığımız soruşturma da «Kitlelerin sesinin, sözünün» yansıtılmasıdır. Kamuoyunu oluşturmak ve kamuoyunu yansıtmak bir günlük gazetenin görevi ise, sunduğumuz soruşturmanın bu görevle uyum içinde olduğu inancındayız.

Yurdumuzda kamuoyunu oluşturan, kamuoyunun görüşlerini yansıtan, halkımızın örgütlü güçlerini temsil eden tüm kuruluş ve kişilere açıktır soruşturmamız. Her bölgedeki, kentteki, kasabadaki İSTA muhabirleri bu görüşleri saptamakta ve Politika'ya iletmektedirler.

Yayınlamaya başladığımız soruşturmanın günümüzde tüm demokratların, yurtseverlerin, sosyalistlerin, komünistlerin ortak istemlerini yansıtmasının yanısıra bir belge değeri de taşıdığı inancındayız.

● ATAOL BEHRAMOĞLU
Türkiye Yazarlar Sendikası Genel Sekreteri

"...Çeşitli cinayet ve katliamların içinde olduğu açıkça ortadadır."

«Milliyetçi Hareket Partisi adını taşıyan kuruluşun, çeşitli cinayetlerin, katliamların içinde olduğu açıkça ortadadır. Bu durumun binde biri her hangi bir sol örgüt, hatta CHP için söz konusu olsaydı bu örgüt ve partiler yok olur yada çok büyük yara alırlardı. Öyleyse Milliyetçi Hareket Partisi'nin görünüşteki bu «dokunulmazlığı», «pervasızlığı» nereden gelmektedir.

Aslında benim kanımca, bu parti kamuoyunun zaman zaman sandığı gibi, güçlü ya da etkili bir örgüt değildir. Demogoji ve tehditle varlığını sürdürmektedir. Bir de, ve en önemlisi, belli çevrelerin mali desteği ile. Buna sosyal demokrasinin pısırık, korkak antidemokrat ve antikomünist tavrını da eklememiz gerekiyor.

Milliyetçi Hareket Partisi kapatılmalıdır. Kamu vicdanı halkımızın sağduyusu, demokrasi özlemi bu örgütü zaten mahkum etmiştir ve sonucu beklemektedir. Milliyetçi Hareket Partisi'nin siyasal varlığı yok edilirken, mali kaynaklarının üzerine de gidilerek bu kaynaklar deşifre edilmelidir. O zaman, bu gün tüm suçlamalara karşı pervasızca konuşmaktan geri durmayan MHP yönetici ve yandaşlarının nasıl köşeye sıkıştıkları ve işledikleri suçların ağırlıkları altında ezildikleri görülecektir.»

● MUALLA GÜRSOY
BANK-DER İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi

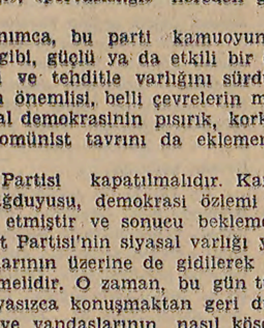

«Günümüzde, şu ana kadar gelen faşist tırmanış başını almış gidiyor. Burada en büyük etken, MHP ve yandaşı olan ÜGD'dir. Onların derhal kapatılıp hesap sorulması gerekir. Çünkü, tüm ilericiler, yurtseverler devrimciler ve sosyalistler sokaklarda kurşunlanıyor, öldürülüyorlar. Bu cinayetlerin büyük bir bölümünün katilleri hâlâ yakalanamıyor.

Politika Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ün katili 3 ay sonra yakalandı. Tüm bunların sorumlusu MHP ve yan örgütleridir. CHP ağırlıklı hükümet, sanki bunların daha yeni farkındaymış gibi katilleri yakalama çabası içinde gözüküyor. Oysa bu gerçeği biz ilericiler sürekli vurguluyor ve haykırıyoruz. Ama CHP'nin bunları bir seçim yatırımı yaptığı da gözardı edilemez herhalde.

Biz tüm ilericiler, tüm demokratik kitle örgütleri ve BANK-DER, haykırıyoruz «MHP, ÜGD kapatılsın, Faşist Türkeş tutuklansın.»

● HİKMET SÖKMEN
CHP Bornova İlçe Başkanı

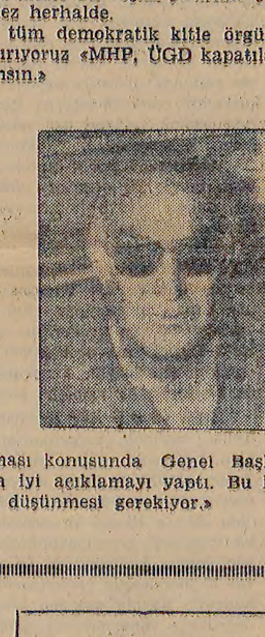

«MHP'nin kapatılması konusunda Genel Başkanımız Bülent Ecevit en iyi açıklamayı yaptı. Bu konuyu adli makamların düşünmesi gerekiyor.»

● CEVAT ÖZHASIRCI
BAYSEN Genel Başkanı

"...Sistemli saldırıların arkasında faşist MHP'nin olduğu ortaya çıktı."

«Ülkemiz tarihin en derin ve en bunalımlı günlerini yaşamaktadır. Ekonomik bunalımın yaratıcıları emperyalizm, işbirlikçi tekelci burjuvazi bir yandan hükümeti düşürme planları yaparken diğer yandan da açık bir faşist diktatörlük yolundaki girişimlerini sürdürüyor. Yıllardır tekellerin ve onların siyasal örgütlerinin desteğinde geliştirilen MHP ve yan kuruluşları bugün emekçi halkımızın baş düşmanı olmuştur.

Günümüzde MHP, gerici-faşist yüzünü gizleyemez, yalan ve demagojileri ile kitleleri aldatamaz durumdadır. İlericilerle, yurtseverlere, aydınlara yönelik sistemli saldırıların arkasında faşist MHP'nin olduğu artık gün ışığına çıkmıştır.

İnsanlığın, iyinin, güzelin düşmanı faşist MHP kapatılmalıdır...

Saldıran faşizm karşısında kayıtsız kalan, geri çekilen demokrasiden yanayım diyemez. Ülkemizde demokrasinin varlığından şöyle veya böyle söz etmek istiyorsak, faşist yuvaların zaman geçirilmeden dağıtılması ön koşuldur.»

● HAYRİ YORGANCIOĞLU
AP İzmir İl Başkanı

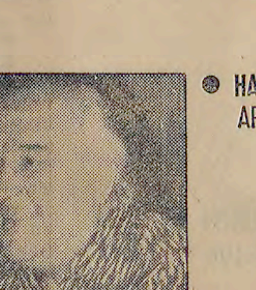

«Aslında bu soruyu ortaya atan ve duvarlara yazan hergün yasaları çiğnemekte olan kuruluşlar ve gayesine aykırı hareketleri açıkça bilinen dernekler kapatılmalıdır. Partiler, demokrasinin vazgeçilmez organıdır. Partiler olmadan demokrasi düşünülemez.»

● ERDOĞAN YETENÇ
CHP Manisa İl Başkanı

"...Önemli olan halkın yargılayıp, cezalandırmasıdır."

«MHP'nin kapatılması çözüm değildir. Aynı zihniyetle başka bir parti kurulabilir. Önemli olan halkın önünde yargılayıp, halkın cezalandırmasıdır. Anarşinin kaynağı MHP olduğu açığa çıktı. Anarşinin tezgahçısının MHP olduğu gün gibi meydanda.»

● MAHMUT ESAT ASLAN
CHP İzmir İl Yönetim Kurulu Sekreteri

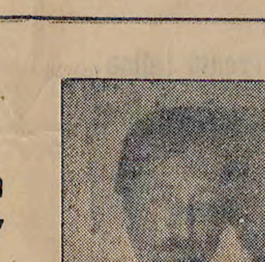

«Demokratik hukuk devletinde suç işleyen kim olursa olsun, yargı organlarınca cezalandırılmalıdır. Bu espri ışığında bugünkü MHP, suç delilleriyle yakalanmış bir vaziyettedir. Kamuoyu hergün gerek basından gerekse TRT'den MHP'nin kanlı eylemlerine şahit olmaktadır. Bu suretle siyasal partiler yasasını çiğnemiş ve çiğnemeye devam etmekte olan MHP, yasalara göre gerekli işlem yapılarak olayların kanıtlanması halinde kapatılması olağandır.»

● YURDAL KAYIRHAN
İlerici Liseliler Derneği (İLD) Genel Başkanı

"...Faşistliği kanıtlanmıştır."

«Faşizm halkımıza işsizlik, pahalılık, açlık ve ölümden başka bir şey veremez. İlericiler, yurtseverler, sosyalistler halkımıza kan kusturan faşist örgütlere karşı mücadeleyi yükselttiler. Hesap sorulmasını istediler.

Kahramanmaraş kitle kırımında, Bedri Karafakioğlu, Bedrettin Cömert gibi bilim adamlarının katledilmesinde Politika Gazetesi Yazıişleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ün ve Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'nin öldürülmesinde MHP ve yan örgütlerin izi vardı. Yüzlerce gencin öldürülmesinde, sakat bırakılmasında, yaralanmasında, MHP ve yan örgütleri vardı. İlerici liseli gençliğin istemi, faşistliği kanıtlanmış MHP ve yan örgütlerinin üstüne zaman geçirilmeksizin gidilmelidir. Başta MHP olmak üzere tüm yan örgütleri kapatılmalıdır.»

● OSMAN KEZER
İMESKO A.Ş. İşyeri Baştemsilcisi

"...Cangüvenliğinin olmayışının sorumlusu MHP ve ÜGD'dir."

«Türkiye'de can güvenliğinin olmayışı, artan işsizliğin sorumlusu MHP, ÜGD'dir. Faşist özlemcilerdir. Bunların birçok örneklerini verebiliriz. Maraş katliamları, Malatya ve Sivas olayları ve Abdi İpekçi, Doğan Öz'ün, Karafakioğlu'nun, Bedrettin Cömert'in katilleri MHP ve ÜGD'den çıkmıştır. Ve birçok ilerici, yurtsever aydın kişilerin canlarına kıymışlardır. Son günlerde Manisa olayları 15 dakika içinde ardarda 3 kişiyi daha tezgahlayarak canlarına kıydılar.

● ERHAN TÜSKAN
İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi Yazıişleri Müdürü

"...Burjuva demokrasilerinde bile Nazi artığı görüşlerin yeri yok."

«MHP kapatılmalıdır. Çünkü, MHP ve yan kuruluşları, emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin baskı ve terör aracıdır. Öldürülen tüm ilericilerin, komünistlerin, sosyalistlerin, demokratik solcuların katillerinin MHP ve yan kuruluşları tarafından beslendiği, yetiştirildiği artık kör gözlerin bile görebileceği bir açıklığa kavuşmuştur. Faşist katillerin yatıp kalktığı, toplandığı, bomba imal ettiği, silahlarını sağladığı yerlerin MHP ve yan kuruluşlarına ait binalar olduğunu basın ve TRT hergünkü haberlerinde veriyor.

MHP Kapatılmalıdır. Çünkü, insanlık düşmanı, halk düşmanı, Nazi artığı görüşlerin günümüzdeki burjuva demokrasilerinde bile yeri yoktur. Düşüncesi, örgütlenmesi ve eylemleriyle faşist olduğunu tüm demokratik kamuoyunun kabul ettiği MHP'nin varlığını sürdürmesi çağdaş burjuva demokrasisi açısından bile kabul edilemez.»

● DEVAM EDECEK

SANAT... EDEBİYAT... KÜLTÜR...

AKM'de yeni sinema sezonu ile ilgili yoğun bir çalışma sürüyor

«Türk Sineması üzerine toplanacak uluslararası kongre, yılın olayı olacak»

● "KASIM'DA MUHSİN ERTUĞRUL TOPLU GÖSTERİSİ VE ONUN SİNEMASI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME SEMİNERİ YAPILACAK. YİNE KASIM VE ARALIK'TA 'KISA FİLMLER' ÜSTÜNE BİR SEMİNER VAR."

Kültür Bakanlığı Sinema Dairesi'ne bağlı İstanbul Film Yapım ve Gösteri Merkezi'nin bir yıldır AKM'de süregelen film gösterileri giderek büyük ilgi topluyor. Geçen yıl sinemaseverler 135 film izlediler. Bu yıl belki daha fazlasını izleyecekler. Merkez'in program sorumlusu Hülya Uçansu ile konuştuk. Aşağıda bu konuşmayı sunuyoruz.

● Konuşan MEHMET GÖNENÇ

Soru — Kültür Bakanlığı'na bağlı bir kurum olarak, film gösterilerini düzenlemede veya bir programı oluşturmada hangi yolları izliyorsunuz?

H. UÇANSU — Merkezimiz, Kültür Bakanlığı Dış İlişkiler Danışmanlığı ve Dışişleri Bakanlığı'nın yardımlarıyla, çeşitli ülkelerle yapılan kültür anlaşmalarına bağlı olarak, ya da ülkemizdeki kültür merkezleriyle ortaklaşa film gösteri programları düzenler.

Soru — Geçen yılki film gösterilerinizi büyük bir ilgiyle izlendi. Buna karşın, AKM'deki salon, seyirci gereksinimini giderek karşılamaktan uzak kalacağa benziyor. Bu konuda önlemleriniz, geleceğe dönük tasarılarınız var mı?

H. UÇANSU — Daha büyük bir salon bulma veya yaptırma konusunda bizim, teknik kadro olarak yetkimiz zaten yok. Kaldı ki, Bakanlığın dar ve kısıtlı bütçesiyle, bu sorunun kısa dönemde çözüleceğini pek sanmıyorum. Ancak, halkımıza sunulan böylesi bir kültür hizmetinin, daha geniş yığınlarca izlenmesinin büyük yararı olacağı kanısındayım.

Soru — Filmleri göstermenin ötesinde, onları arşivlemeyi de düşünüyor musunuz?

H. UÇANSU — Evet. Böyle bir arşivin oluşturulması çalışmalarına başladık. İlk aşamada, Bakanlık kendi filmlerini arşivleyecek. Bu konuda çalışmalar sürdürülüyor. Daha sonra da diğer filmleri arşivimizde toplayacağız.

Soru — Gelelim yeni sezondaki gösterilere. Genel olarak ne tür filmler göstereceksiniz?

H. UÇANSU — Bu yıl gösterilerimiz Ekim ayında başlayacak. Türkiye'de sineması çok az bilinen veya hiç bilinmeyen ülkelerin filmlerine de programlarımızda yer ayırdık. Örneğin, Norveç, Finlandiya, İsviçre, Portekiz ve Arap ülkeleri sinemasından örnekler göstermeyi planladık. Size bu yılın gösteri programının genel bir dökümünü vereyim. Ekim ayında, Antalya Film Şenliği'nde ödül alan filmler, Hint sineması toplu gösterisi, ve SİYAD'ın seçtiği geçen yılın en iyi filmleri toplu gösterisi yer alıyor. Kasım'da Bulgar filmlerini, Aralık'tan Mart'a değin Polonya'dan kısa ve uzun metrajlı filmler göstereceğiz. Sonra, Nisan ayında, Romen filmleri haftası yer alacak. Bu iki toplu gösterinin çok ilgi göreceği kanısındayım.

Soru — Özellikle Osman Senben toplu gösterisi gerçekten çok ilginç ve önemli. Ülkesinin ulusal kurtuluş savaşına katılmış ve festivallerde büyük ilgi toplamış bu yönetmenin filmleri gerçekten izlenmeye değer. Film gösterileri dışında, başka faaliyetleriniz olacak mı?

H. UÇANSU — Evet. Bu yıl tartışmalara, açık oturumlara, konferans ve seminerlere özel bir ağırlık verdik. Bu tür çalışmalarla ilgili olarak, belirlenmiş programların en önemlilerini de şöyle sıralayayım. Kasım'dan Muhsin Ertuğrul toplu gösterisi ve onun sineması üzerine bir değerlendirme semineri yapılacak. Yine Kasım ve Aralık'ta "Kısa filmler" üstüne bir seminer var. Ocak'ta düzenlediğimiz, "Sinemada estetik sorunlar" adlı seminere Fransız sinema yazarı Jean Mitty de katılacak. Şubat'ta, Türk Alman Kültür Merkezi ile birlikte düzenlediğimiz "Film teorisi" adlı bir seminer var. Mart ve Nisan'da "Canlandırma sineması" üzerine konferans ve seminer yer alıyor. 5-10 Mayıs tarihleri arasında, İstanbul'da "Türk sineması" üzerine uluslararası bir konferans toplanacak. FİPRESCİ'nin (Uluslararası Sinema, basın ve Yayın Kurumu) düzenlediği bu konferans, yılın sinema olayı olacak. Türk sinemasının uluslararası bir platformda irdelenmesi, onun tarihsel gelişimi içinde gerçekten önemli bir olay. Bu konferansın büyük bir ilgiyle izleneceğine inanıyorum. Böylece, bu yıl yapacağımız çalışmaların genel bir perspektifini vermeye çalıştım.

Verdiğiniz bilgilere çok teşekkür ederim.

● Jane Fonda: "Mc Carthy'cilik canlandırılmak isteniyor"

Ünlü Amerikan sinema oyuncusu Jane Fonda ülkesinde Mc Carthy'ciliğin yeniden canlandırılmak istendiğini söyledi.

Los Angeles Times gazetesine bir demeç veren Fonda, eyalet meclisinde bir çok senatör'ün hâlâ Mc Carthy döneminin fikirlerini taşıdıklarını ve kendisine karşı politik inançlarından dolayı baskı yaptıklarını ve bir sanatçı olarak haklarını kısıtlamaya çalıştıklarını söyledi.

● Uluslararası 4. Gitar Festivali Macaristan'da yapıldı

Uluslararası 4. Gitar Festivali, Macaristan'ın kuzeyindeki Ester gon kentinde yapıldı. Bir gitar seminerinin doruk noktasını oluşturduğu festivalde 200 gitar sanatçısı yarıştı. Demokratik Alman Monika ve Jülgan Rost. Kübalı Leo Brouwer ve Yunanlı Dimitris Fampas'ın yeni yapıtlarıyla büyük başarılar kazandıkları festival, Bella Bartok gitar orkestrasının kurulmasını kararlaştırdı.

İlerici insanlık ünlü bir yazarını daha yitirdi

● Hemingway'in İspanya'daki komutanı Demokratik Alman yazarı Ludwig Renn 91 yaşında öldü

Ludwig Renn 22 Nisan 1888'de zengin bir ailenin oğlu olarak dünyaya geldi. Ailesi Saksonya'nın tüm burjuva özelliklerine sahipti. Renn, genç yaşlarda bu yaşantının kendisi için dayanılmaz bir sahtekârlık olduğuna karar verdi ve vargücüyle proletaryanın saflarında, işçilerin zaferi için çalışmaya başladı.

1920'lerde edebiyatla uğraşmaya başladı. 1928'de artık Alman Komünist Partisi saflarının bir savaşeriydi. Ve o zamandan öldüğü ana kadar partisinin hizmetinde kaldı.

Ludwig Renn, ülkemizde çok fazla tanınan bir yazar değildir. Ancak «Savaş», «Savaş Sonrası», «Çöken Asiller», «Morelia», «Çocukluğum ve Gençliğim», «İspanya Savaşı», «Enflasyon», «Doğuya Doğru Yaya», «Camilo», «Nobi» pek çok dile çevrilen ünlü romanlarıdır.

Ludwig Renn, politik savaşımın her şeyin üzerinde olduğu görüşünü savunurdu. Bu nedenle de partisinin verdiği her görevi eksiksiz yerine getirir masa başında bunalan sahte yazarların sıkıntısıyla da alay ederdi. Yaşamı boyunca Renn, Kızıl Cephe Savaşçıları Birliği'nde savaşeri olarak, Marksist Eğitim Okulu'nda öğretmen olarak, Proleter Devrimci Yazarlar Birliği'nin kurucusu ve genel sekreteri olarak, faşizme karşı kararlı bir savaşçı olarak yazmaya devam etti. Hitler zindanından kurtulur kurtulmaz yurt dışına kaçtı. Çünkü tutukluluk döneminde, partisinin zindandaki yeraltı örgütünü kurduğu öğrenilmişti. Daha sonra İspanya'da faşist Franco birliklerine karşı savaştı. Ünlü yazar Heminway'in de katıldığı Thaelmann Tugayına ve 9. Uluslararası Birliğe komutanlık etti. Daha sonra birkaç yıl Meksika'da yaşadı. Demokratik Alman Cumhuriyeti kurulduktan sonra da ülkesine döndü. Sachsen Kültür Birliği Başkanlığı'nı yürüttü.

Alman Sosyalist Birlik Partisi, ulusal nişan, Karl-Marks Nişanı, sosyalist devletin tüm ödülleriyle onurlandırılan Ludwig Renn'in ölümü üzerine yayınladığı bildiride şöyle diyor:

«Ludwig Renn yoldaşın anısını her zaman yaşatacağız.»

● **İspanya Savaşı'nda Renn, Thaelmann birliği komutanı olarak Hemingway'e, Hans Kahle'ye ve Joris Ivens'e komutanlık etmişti.** (Öndeki gözlüklü)

GÜNEY AFRİKA YAZARLAR BİRLİĞİ BAŞKANI HAPSE MAHKUM EDİLDİ

Güney Afrika Cumhuriyeti Yazarlar Birliği Başkanı ve «Sunday Post» gazetesinin başyazarı Zwelakhne Sisilu ırkçı rejimin mahkemesi tarafından 9 ay hapse mahkum edildi. Afrikalı yazarın, rejimin çıkardığı antiterör yasasını onaylamayan yazılar yazdığı ve hükümeti sert bir dille eleştirdiği bildiriliyor.

Bir ölüm Tuzağı: «ATATÜRK ÖĞRENCİ SİTESİ»

Bir Kaynayan Kazan: «KREDİ VE YURTLAR KURUMU»

AÖS'de ölüm tuzakları kurulmuş ne gam! Çelenk'in kemikleri sızlamaktadır ne umur!

— 3 —

Öğrencilerin itiraz dilekçesi ise kurumun tozlu raflarında uyutuldu. Öğrenciler itiraz dilekçelerinde olayı ayrıntılı olarak anlatırken, kurumun içinde bulunduğu yüz kızartıcı durumun da gerçekçi bir tablosunu sunuyorlardı. Dilekçe aynen şöyleydi:

«Bizler, 12.5.1979 gecesi Çemberlitaş Kız Öğrenci Yurdunda çıkan olaylarla ilgili olduğumuz ileri sürülerek, yurt idaresinin gerçek dışı beyanlarıyla yurttan süresiz olarak uzaklaştırılan öğrencileriz. Olayla ilgi derecemizin açıklanmaması ve yurt disiplin kurulunun aldığı kararın haksız ve dayanağı olmayan bir karar olduğunu gösterebilmek, gelişen olayları tüm açıklığıyla sergileyebilme amacıyla konuya açıklık kazandıracak bu yazıyı tarafınıza sunuyoruz.

Yurdumuzda çözümlenmesi gereken sorunlarımız, bu konuda arkadaşlarımızın vermiş oldukları imzalarla birlikte Yurt Müdürüne ve İdaresine defalarca iletildi. Fakat her defasında sorunların çözümünün olanaksızlığından yakınıldı -herşeye rağmen çözümleneceğine- söz verildi. Ve bizden bu konuları üst makamlara iletmememiz istendi. Yetkililerle konuşmamız bizzat Müdür Meral Kakioğlu tarafından engellendi.

12.5.1979 gecesi yurdumuzda kalmakta olan öğrenciler için düzenlenen ve Vali Vekili, Yurtlar Kurumu yetkilileri ve Sıkıyönetim Komutanlarının davet edildiği eğlence gecesinde acilen çözümlenmesini istediğimiz sorunlarımızı dile getirmek amacıyla, gündem dışı açıklayıcı bir konuşma yapmak istedik. Konuşmacı arkadaşımız, «Bu geceyi engellemek gibi bir amacımız yoktur. Yurt sorunlarımızı dile getirmek istiyorum.» diye söze başladığı anda, Yurt Müdürü Meral Kakioğlu tarafından -söz verilip verilmediği konusunda hiçbir açıklama yapılmadan- tartaklanarak sahneden indirildi ve orada bulunan herkesin gözü önünde jandarmaya teslim edildi. Bu arada söz hakkı verilmesi gerektiğini söyleyen iki arkadaşımız daha yurt idarecilerinin emirleri ile jandarma ve polis tarafından tartaklanarak karakola götürüldü. Bu arada birçok yurt öğrencisi de yurdun çeşitli yerlerine kapatıldılar ve saatlerce jandarma kontrolü altında bekletildiler. Olayın ve görüntülerin basına yansımaması amacıyla, basın mensuplarının filmleri zorla alınarak en kısa zamanda yurdu terketmeleri, Sıkıyönetim Komutanları aracılığıyla kendilerine söyletildi. Alemdar Karakoluna götürülen üç arkadaşımız saat 20.30'dan ertesi gün saat 13.00'e dek hiçbir suçlama ve tanık getirilmeden bekletilip sonunda da suç unsuru bulunmadığı gerekçesiyle serbest bırakıldı.

Çemberlitaş Kız Öğrenci Yurdunda daha önceleri Nurten Öğacun tarafından kurulan ve yönetmeliğin bir baskı sistemi haline getirildiği, idare şekli şu anda gene onun güdümüyle hareket eden Meral Kakioğlu ve diğerleri tarafından sürdürülmektedir.

Kompleksleri, bastıramadıkları garip duygularını öğrencilere tepeden bakarak tatmin eden bu insanlar kurum içerisinde bir tarikat gibi hareket etmekte, istedikleri öğrencileri almakta, istediklerini atmaktadırlar. Ve kendi aralarına başka bir idarecinin girmesine de izin vermemektedirler.

Her fırsatta öğrencilere mizansen hazırlatarak basına poz verdiren ve bunu idarenin başarısını sergileyen reklamlar olarak kullanan, başta Nurten Özacun ve diğerleri acaba o gece neden basın mensuplarının filmlerinin alınması için çevreye emir yağdırıyorlardı? Açıklayalım; bir ilk okul müsameresi gibi düzenlenen ve etüdümüzün bir hafta süreyle işgal edilip çalışmalarımızın engellendiği geceyi kendi başarılarını sergilemek için bir fırsat olarak kabul ettikleri, şartlar değişince bunu mümkün olduğu kadar gizlemek istedikleri için.

Aynı zamanda öğrencilere ayrıcalıklı davranan bu kişiler yurtlara öğrenci kabulleri yapılırken mümkün olduğu kadar çok, üst seviyedeki insanların çocuklarını yurda almaya çalışmakta ve bu öğrencilere her türlü müsamahayı göstermektedirler. İzinsiz yurda geç gelip hiçbir soru sorulmadan içeri girebilen bu öğrenciler daha sonraları idarenin yurt içindeki ispiyonları olarak kullanılmaktadırlar. Kişiliğin yeni teşekkül ettiği bir anda, genç bir kızın bu yola sevki sanırız sizleri biraz düşündürür.

Bu kez 14.5.1979 tarihli olaylara dönmek istiyoruz. Bu tarihte saat 21.30 da ifademiz alınmak üzere Disiplin Kuruluna çağrıldık. Verilen tebligatı imzaladıktan sonra elimize, «12.5.1979 gecesi yurt gecesini engellemek istediğimiz toplu direnişte bulunduğunuz görevli öğrencileri tehdit ettiğiniz, güvenlik kuvvetlerine karşı geldiğiniz tespit edilmiştir. Sebebini izah ediniz.» Şeklinde bir metin verildi. Ve bu suçlamaları kabul etmez fakat olaya katılanların isimlerini verirsek yurttan çıkarılmayacağımız söylendi. Bu suçlamalar karşısında çok şaşıran bizler savunma yazmamayı uygun gördük. Ve konuya ilişkin olarak bir dilekçe verdik.

16.5.1979 günü saat 13.00 da yurt idarecileri ile birlikte dışarıdan gelen Sıkıyönetim kuvvetleri ve emniyet görevlileri -hakaret ve tehditlerle, sorularımıza tokatla cevap vererek, para, kimlik ve giysilerimizi almamıza izin vermeden- bizi yurttan çıkardılar. Oysa Yurt İdare İşletme Yönetmeliğinin 29. maddesi gereği Disiplin Kurulunun kararının Genel Müdürlükçe onaylanıp tarafımıza tebliği gerekmekteydi. Durumu bir oldu bittiye getirmek isteyen yöneticilerse kesinleşmemiş kararlarıyla, zorla, bizi yurttan çıkarma yoluna gitmişlerdi.

Bu arada kalacak yerimiz olmadığından 16.5.1979 gecesini basında da sergilendiği gibi Tabipler Odası'nda geçirmek zorunda kaldık.

Zaman zaman çeşitli nedenlerle ortaya çıktığı gibi kurumun İstanbul bölgesindeki tüm yurtlarında gelişen olaylar, yurdumuzda hiçbir yasal anlayışa sığdırılamayan bu uygulamaların tüm sorumluları Yurtlar Müdür Muavini ve etrafında oluşturduğu birtakım kişi ile kendisinde kaynaklanmaktadır. Onlar kurum içinde bir kurum oluşturmuşlardır.

Bir yandan Gençlik Sorunları Sempozyumu düzenlenirken diğer yandan yurtların idaresinin değil, gençliğin sorunlarını düşünmek, kendi komplekslerini gidermeyi bile bilemeyen bu insanlara bırakılmış olması şaşırtıcıdır.

Konuyu takdirlerinize sunarız.»

● ÖĞRENCİLERLE BİRLİK OLMA SUÇU

Kız, erkek ilerici öğrenciler yurtlardan böyle ince taktiklerle tasfiye edilirken, kurumdaki ilerici personel de nasipsiz kalmıyordu elbette. Örneğin mesleği avukatlık olan, ancak kurumda daktilo memuresi kadrosunda çalışan Gülçin Onat hakkında sayısız soruşturma açıldı ve Disiplin Kurulu'na verildi.

Devrim Çelenk'in nişanlısı olan Gülçin Onat hakkında açılan soruşturmalardan biri, YÖKYK'nda bugün hangi zihniyetin işbaşında olduğunu göstermesi bakımından gerçekten ilginçtir.

YÖKYK Disiplin Kurulu Başkanı Selahattin Kaynar, 29 Mart 1979 günü 204/367-54642 sayılı ve sağ köşesine «gizli-kişiye özel» notu düşülmüş bir yazıyla şunu «tebliğ» ediyordu:

«Öğrencilere akıl verdiğiniz, onlarla birlik olarak memurdan beklenen tutum ve davranışlar dışında hareket ettiğiniz, yönetici hakkında şikayet mektubu hazırlamasına bizzat yardımcı olduğunun savları ileri sürüldüğünden Disiplin Kurulu'na verildiniz.

Bir hafta içerisinde son savunmanızı Başkanlığımıza göndermenizi rica ederim...»

Gülçin Onat hakkında soruşturma, «öğrencilere akıl verdiği», daha da önemlisi «onlarla birlik olarak memurdan beklenen tutum ve davranışlar dışında hareket ettiği için açılmıştı.

● YAĞMA HASAN'IN BÖREĞİ

Bir yandan ilerici öğrenciler barınaksız bırakılırken, bir yandan ilerici personel ayıklanırken kurumun sosyal olanakları da yağma hasanın böreği örneği kullanılmaya başladı.

Örneğin personele dağıtılan lojmanlar, kira cehennemi İstanbul'da bir «ödüllendirme» olarak kullanılıyordu. Bir memurunun «santralci» kadrosunda olduğu gerekçesiyle oturduğu lojmanı terketmesi emredilirken, bir başka santral memuru için yurt binasının içinde bir lojman yapımına gidiliyordu.

Akmayan suları, kırık banyoları, çalışmayan kantinleri, bozuk muslukları, pislik içindeki odaları ile İstanbul'daki öğrenci yurtları tam bir terkedilmişlik içinde şu anda. Faşistlerle göğüs göğüse savaşıp yurtları arıtan ilerici kadrolar binbir hile ile ayıklanmış, Orhan Çaplı'nın adamlarından oluşan renksiz, tercihsiz, politikasız bir ekip ise yağma hasanın böreğinin başına oturmuştur.

Ama bu arada, bu yaz AÖS'de bir avuç öğrenciye ölüm tuzakları kurulmuş ne gam!

Ama bu arada devrimci Müdür Devrim Çelenk'in kemikleri sızlamaktadır mezarında ne umur!

● SON

tırmık — AYDIN ENGİN

Denmedi, denmesin!..

Maden-İş Sendikası ile MESS arasında başlayacak toplusözleşme görüşmelerinden söz edeceğiz.

— Bu ne acele? diyenler çıkabilir.

— Daha toplusözleşme yapma yetkisi ile ilgili yasal işlemler bile tamamlanmadan bu konuyu yazmak nerden icabetti? diye soranlar bulunabilir.

Bizimki Nasrettin Hoca'nın hesabı.

Hani oğlunu, çeşmeden su doldurmaya gönderirken testiyi eline verdikten sonra bir güzel dövmüş de nedenini soranlara:

— Testiyi kırdıktan sonra dövsen kaç para? yanıtını yapıştırmış ya...

Bizimki de o hesap işte. Biz şimdiden «tırmık»layalım. Halt ettikten sonra tırmıklamışız ne fayda?

MESS, biliniyor. Türkiye tekelci sermayesinin enazılı işveren sendikası. Başında Turgut Özal gibi tekelci sermayenin yetiştirdiği en hünerbaz kurmaylardan biri var. Koç'undan Jack Kahmi'sine, bilmem kiminden, bilmem hangisine kadar yerli yabancı tekellerin büyük başları bu örgütün çatısı altında, işçi sınıfımıza karşı bir saldırı cephesi oluşturmuşlar. Türkiye İşçi Sınıfı'nın öncü kadrolarının en bereketli yatağından, Maden-İş saflarından çivi sökme hesaplarındalar.

Maocularla MHP'li faşistlerin bu konuda ne yapıp edecekleri şimdiden belli. Onlara sözümüz yok, çünkü onlarla savaşımız var.

Sözümüz sosyalistleredir, ilericilere, demokratlaradır.

Savaşın kızgın anlarında akıl vermek, ahkâm kesmek marifet değil. Bir yandan birlik beraberlik nutukları atıp, bir yandan Maden-İş'i, onun savaşkan üyelerini arkadan hançerlemenin kılıfı olmaz.

DİSK'in birliğini koruma maskesi altında şimdiden uç veren saldırılar, Maden-İş'i birincil saldırı odağı haline getirmeler kimsenin gözünden kaçmıyor. Resmi olarak tekzip edilmeyen METSEN Sendikası'nın kuruluş çalışmaları bunun kanıtı. Kimse, «maocu gazetenin haberi tekzip edilmeye bile değmez» demesin.

İşte biz söylüyoruz:

DİSK yönetimini elinde tutmaya çabalayan tabansız ve sık sık sınıf düşmanlığı çizgisine kayan bir klikle elele, içinde bazı TİP yetkililerinin de yeraldığı METSEN adlı bir sendikanın kuruluşundan söz ediliyor. Bunu kanıtlamış değiliz, O yüzden -şimdilik- bir söylenti olarak değerlendiriyoruz. Ama bu söylentilerin yaygınlığını da açıkça belirtiyoruz, Sınıf ve kitle sendikacılığına inanan, işçi sınıfının sendikal birliğini pekiştirmek için savaşım verdiklerini söyleyenler bu konuda açıklama yapma durumunda, yükümündedirler.

Maden-İş'in, Bank-Sen'in Baysen'in adı «DİSK» olan yeni bir konfederasyon kuracağına ilişkin kapı aralarında haber üfürmek yerine açıkça yazdığımız bu söylentiye açıklık getirilmelidir.

MESS saldıracaktır. Bu saldırıyı Maden-İş göğüsleyecek ve püskürtecektir. Hasar olmayacak mı? Bunu söyleyenler ya yaşamları boyunca ciddi hiç bir savaşa girmemişlerdir ya da zaten savaşmaya niyetleri yoktur. Elbette, MESS'in azgın saldırılarını göğüsleyen yiğit Maden-İş üyeleri saflarında hasar olacaktır. Örneğin grev uygulamasına geçilirse bu pahalılık cehenneminde katlanılmaz geçim sıkıntıları içinde sürecektir savaş. Keza MESS'in güttüğü patronlar, yasadışı işçi çıkarmalara yönelecektir. Kısa ya da uzun işsizlik tehlikesiyle başbaşa kalanlar olacaktır. Ve gene keza polisin, gevşek olmayan yönetimlerin baskıları olacak, grev silahının kullanımı kısıtlanmak istenecektir. Bunlardır hasar dediğimiz.

İşte bu noktada hangi gerekçeyle olursa olsun, savaşın o kızgın anında estek, köstek deyip omuzdaşlıktan yan çizenler; böyle büyük çaplı ve boyutlu bir savaştaki taktik yenilgileri «savaşın kaybı» olarak gösterip yılgınlık tohumları serpiştirmeye soyunanlar MESS «sağ»dan alabildiğine vururken bir önceki dönemde olduğu gibi «sol»dan vurmaya yeltenenler içindir sözümüz.

Şimdiden seçiniz:

MESS mi, işçi sınıfı mı?

— Bu ikilem dışında üçüncü bir almaşık var mı? diyenlere cevaptır;

— Yok,

— Denmedi, denmesin!..

ACILI YILLAR
Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

— 71 —

Hep birden gülmeye koyuluyorlar. Bakıyorum hepsinin gözleri özlemle dolu. Ben ise, düşünüyorum da, sonradan da öyle pek değişmemiştim. Durmadan, hiç durmadan kızgınlık içinde çevremi ısırmaya devam etmiştim!..

Settchen halayla, Wilhelm eniştenin evine varışımızda onları sobanın yanına oturmuş buluyoruz. Settchen hala nerdeyse kör olmuş. Gürültülü seslerimiz onu da neşelendiriyor. Gülümseyerek:

— «Gene kafaları çekmişler, anlaşılıyor anlaşılıyor!» diyor.

Wilhelm enişte havayı kokluyor. Sekseni geçkin yaşıyla her yeni günü bir bağış olarak yaşıyor.

— «Hey ihtiyar kadın! Git şu şişeyi al gel! Günther'i de çağır!» diye emrediyor.

Günther en küçük oğulları, geç doğmuş ve davetsiz misafir kabul edilmiş, ama sonradan o derece de sevilmiş. Hitler gençlik örgütlerinin ve savaşın içinden geçip gelmiş. Hem de ufacık bir sıyrık bile almadan. Sapasağlam dönüp gelmişti. Westerburg'da, kadastro dairesinde ölçücülük mesleğini, akşam kurslarına gitmek suretiyle de inşaat desinatörlüğü öğrenmişti.

Tüm köy evlerinin ön cepheleriyle pencere ve balkonlarının yeniden yapılması için gerekli desenleri çizen odur. Herkesçe seviliyor, heryerde takdir görüyor. Boş zamanlarında, yağlıboyayla korkunç derecede renkli tablolar ve Seck gölünde sazan avlıyor. Evin birinci katına bir mutfak ve bir de banyo yerleştirmiş, kaygusuz, şen, genç ve güzel bir kadınla orada yaşıyor.

Kolunun altında boy boy şişelerle içeri girerken:

— «Ah! nasıl da buldun onları!» diyor. Anladığım kadarıyla bunların işi gücü hep içmek!

Wilhelm enişte:

— «Ben hiçbirini istemiyorum» diye homurdandı. «Bunlar bana hafif geliyor.»

Settchen hala:

— «Koca ayyaş!» diye azarlıyor. Sesinde hep o aynı sıcak şefkat var.

— «Bizim Heinrich'i gördünüz mü?» diye sordu Wilhelm enişte.

— Evet, hâlâ akıllanmamış!

Heinrich, Wilhelm eniştenin daha önceki bir evliliğinden doğmuş olan oğluydu. Daha onyedi yaşında, gamalı haçlı bayrağın ucuna yapışıyordu. Polonya'nın istilasına katıldı. Rus seferi başlayınca ilk koşanların arasında o da vardı. Doğu'da biryerlerde bir çiftlik ele geçirmiş, ama onu işletmek yerine, uzun yıllar bir tutsak kampında küflenip kalmıştı.

— «Size bir içki ikram etti mi bari?» diye sordu Wilhelm enişte yeniden.

— Güldürme bizi! Üzerimize köpeğini saldı!

Ben susuyordum. Öğleden sonra geç vakit aniden gidip onu görmeye karar vermiştik. Herhalde hayatta olduğunu bilsin istiyordum.

Çiftliğe vardığımızda, löp etli bir kadın bize doğru geldi. Heinrich ağıldaydı. Beni görür görmez tanıdı. Tehditkar dişlerini gösteren iri bir kurt köpeğini tasmasından tutarak karşıda durdu. Öfkesinden bembeyaz başladı haykırmaya: «Bu avludan çık git... Defol buradan!.. Otto kalabilir, ama şu diğeri... Derhal gözümün önünden kaybolmazsan köpeği salıyorum!» Gençliğimizde aynı aileye ait olduğumuzu hiç unutmamıştık. Şimdi ise bizi birbirimize yakın tutan hiçbir şey kalmamıştı.

Wilhelm enişte, şişeyi kaparak kendine içki koymak istiyor, ama beceremiyor. Rakının bir kısmını sofraya döküyor.

— «Buyrun işte, artık hiçbir şeyi göremez oldum» diye homurdanıyor.

Settchen hala:

— «Öyle, öyle, ama iş gırtlağını sulamaya gelince onu iyi buluyorsun!» diye alay ediyor.

— «Bırak da ben doldurayım sana be yahu» diye azarlıyor Günther. «Birgün onu hiç göremiyecek olursan, merak etme ben seni gerekirse biberonla gene ıslatırım» -sonra bize dönerek-: «Artık yavaş yavaş bitiyor zaten! Bir gidiyor kahveye, kalıyor orada öylece, ya kendisini dışarı atmalarına kadar. Bir keresinde onu eve kadar sürüklemek zorunda bile kaldım.»

Heinrich Doğu'da bir yerde bir çiftlik ele geçirmiş, ama onu işletmek yerine uzun yıllar bir tutsak kampında küflenip kalmıştı.

Wilhelm enişte dudaklarını bardağa yanaştırıyor, ağzındakini yuttuktan sonra soruyor:

— «Peki, saldı mı köpeği üzerinize?»

Yanıt vermiyoruz. Yüzüne bakmak, hasta gözlerindekileri görmek güç.

Oturmuş, içiyoruz: Bu benim çocukluğumu geçirdiğim köyün cenaze törenidir.

-10-
GEÇMİŞ-(5)

Ayrılış Bu, kesilmektir. Acısı hep taptaze, yepyenidir. Ve bıçağı da kördür. Babam bana yabancılaşıyordu. Bu oluşum gençliğimin özellikle acı duyduğum bir anıdır benim için. Benden, soğuk ve aldırmaz halleriyle gittikçe uzaklaşmakta olduğunu görüyordum. Nedeni, Otto'nun onun kafasını daha fazla meşgul etmeye başlaması sanıyordum. Ben nasıl olsa büyümüş, paçayı kurtarmıştım. İyi kötü bağımsızlığıma kavuşmuştum. Eh, eskisi gibi benimle kafasını yoracak değildi ya.

Hergünkü işimin tekdüzeliği canımı yakıyordu. Hep aynı şey, hep aynı şey: Kerniş oyuntularını yapmak, harcı çarpmak, yaymak, düzeltmek ve yeniden aynı şeye başlamak, yukardan aşağı, aşağıdan yukarı.

Okuduğum kitaplarda bulduğum o korkunç, uzak, yanına varılmaz yaşamdan tablolar, günümün o can yakıcı tekdüzeliğini bozan şeylerdi.

Cumartesileri, geceyi kırda geçirmek isteyince hep o aynı çatışmalar ortaya çıkıyordu. Annem artık meyvalı kuru pasta hazırlamaz olmuştu. Kısa pantolonu, siyah uzun konçlu çorapları, sandalları saklıyordu bir yerlerde. Sonra birgün buldum onları: Parça parça kesilmişlerdi. Annem gülerek bakıyordu. Öfkemden çılgın gibiydim.

Yönelimimi değiştirmeye karar vermemde etkin olan bu muydu acaba? İki yıllık çıraklık zamanımı sıvacı olarak kaybetmemek için istiyordum ki duvarcı çıraklığına başlayayım.

Babam hiç güçlük çıkarmadı. Zaten kendisi de yıllardır yaptığı bu sıvacılık zanaatını aman aman sevmiyor, ayrıca onda bir gelecek görmüyordu. Sonra, zamanın hepsini çıraklıkta geçirmeme de gerek yoktu, meslekî sertifika sınavına girmek için iki yıl bana yeterdi. Taşları yerleştirmesini, köşeleri çıkartmasını çabucak öğrendim. Birkaç ay geçtiğinde, yaptığım işin kaliteli olması nedeniyle en yüksek çırak ücretini almaya bile başlamıştım.

Bu, benim öz değer duygumu geliştirdi. Bir adam olduğum izlenimim daha da sık sık aklıma takılır oldu.

(Devamı var)

TÜGTAV